

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katal. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Katoliški shod v Ljubljani.

Letošnji katoliški shod obeta postati nad vse veličasten. V vseh slovenskih in hrvaških krajih se pripravljajo ljudstvo, da se ga udeleži. Začel se bo s slovesnim posvečenjem slovenskega in hrvaškega naroda Brezmadežno Spočeti.

Slavnostni obhod dne 24. avgusta bo izredno slikovit in čarovit. V obhodu bo korakalo okoli 2500 slovenskih Orlov. Iz mnogih krajev bodo prišli udeleženci v starih narodnih nošah. Pred skupinami se bodo nosile nebrojne društvene zastave iz vseh slovenskih krajev, na čelu stare zastave, pod katerimi so se Slovenci in Hrvati skupno borili in umirali za sveto vero in prostost svoje domovine nasproti Turkom. V svečanem obhodu bo sviralo mnogo glasb. Prijavljen je tudi dohod 500 Čehov, med njimi bo okoli 300 čeških Orlov in mnogo narodnih noš. Poljaki imajo v Krakovu poseben pripravljalni odbor in prijavljena je že mnogoštevilna udeležba. Poljski delavci pridejo z lastno godbo. Iz krakovske okolice pa pride velika skupina poljskih kmetov v svojih slikovitih narodnih nošah.

Hrvati pridejo s posebnimi vlaki v Ljubljano. Iz Kranjskega je prijavljenih nad 7000 udeležencev. Tudi koroški Slovenci bodo imeli poseben vlak, za kojega se je oglasilo že 600 udeležencev. Vse hrvaške in slovenske dežele bodo odlično zastopane.

In Slovenski Štajer?

Vzdignimo se tudi mi, še je čas za odločitev in pohitimo dne 24. avgusta v častnem številu v našo belo Ljubljano!

Mir je blizu.

Prvi sklep, ki so ga balkanski nasprotniki v Bukareštu sklenili, je sicer iznenadil, a vendar razveselil ves svet. V Nišu nista Srbija in Grčija hoteli ničesar slišati o kakem premirju na bojišču, v Bukareštu pa se je takoj sklenilo petdnevno premirje. Odkod namah in nenadoma ta prevrat? Bolgari so se zadnje dni na bojiščih prav vrolo držali, nasproti Grkom so dosegli pod občudovanjem generalom Ivanovim celo važne vsphe, tako da je stik med grško in srbsko armado zopet pretrgan. Med Bolgari je minula prvotna zmešnjava, sedaj zopet jasno gledajo na pota, po katerih jim je hoditi. A tudi ves svet vidi, da položaj na bojišču za Bolgare ni tako nevaren, kakor se je domnevalo. Srbi niso napredovali, Grki so v 32 dni trajajoči vojski napredovali le za par dnevnih maršev in vrhu tega še jih je general Ivanov zvalil tako v stran, da je njih zveza s Srbi zopet pretrgana.

Premirje se je začelo v četrtek, dne 31. julija popoldne in je trajalo do torka, dne 5. avgusta popoldne. Ker moramo vrste za prvo stran vsled visokega števila iztisov prej pisati, bomo med najnovejšimi vestmi poročali, kaj bo od 5. avg. popoldne naprej: ali mir sklenjen, ali podaljšanje premirja, ali zopet kako presenečenje.

V Bukareštu je sedaj velik sejm vseh evropskih držav, velikih in malih. Sicer se pogajajo samo Bolgari, Srbi, Grki in Rumunci, vendar tudi druge države zasledujejo pri teh pogajanjih po svojih poslanikih v Bukareštu svoje posebne težnje. Rusija in Avstrija podpirata Bolgarijo, ker nočeta, da se preveč oslabi. Avstrija še posebej podpira Rumunijo, ker si jo hoče ohraniti na svoji strani. Nemčija podpira Grčijo, s tem tudi Srbijo in Turčijo, nekoliko iz nasprotstva proti Avstriji, nekoliko pa iz gospodarskih ozirov, ker si želi na Balkanu zasigurati odjemalce za svoje industrialne izdelke. Omeniti moramo, da je nemška politika v zadnjem času zopet bolj naklonjena Avstriji, posebno odkar se je zgodilo, da gresta Rusija in Avstrija pri mirovni pogajanjih v Bukareštu skupaj, ker imata skoraj istoveten načrt za ureditev balkanskih razmer. Z nekako vsiljivostjo prinašajo sedaj nemški listi vest, da bo letos prišel

cesar Viljem na lov k našemu prestolonasledniku Francu Ferdinandu. Toda naši avstrijski uradni listi molčijo o tem. Anglija podpira Turčijo, a tudi Bolgarije noče preveč oslabi, in posebno ker ne želi, da bi Grčija postala na morju premogočna. Francija zvesto podpira Rusijo, Italija nas.

Kar si tiče Turčije, je svoje „zmagovite bojne pohode“ nasproti Bolgariji ustavila. Enver beg še sicer sedi v Odrinu, toda vse velevlasti so edine v tem, da morajo Turki vrniti Bolgarom Odrin. Anglija in Nemčija delata na to, da bi se v nagrado Turkom zboljšala meja Midia—Enos. Zboljšava bo neznatna.

Iz Bukarešta prihajajo te vesti: Rumunija in Bolgarija sta se že pogodili in bosta pri nadaljnjih pogajanjih skupno nastopali. Veliko nasprotje še je med Bolgari in zvezanimi Srbi ter Grki. Srbi in Grki so stavili zahteve, kakor da bi že s svojimi armadami stali v Sofiji, a Bolgari, kakor da bi bili najslavnejši zmagovalci. Toda zahteve so menda tako visoke, da lažje barantajo, popuščajo, se kažejo miroljubne. Poroča se, da med Srbi in Bolgari res že ni več mnogo nasprotij. Bolj nepopustljivi se kažejo Grki. Ne pustili bi radi Bolgarov na morje, in če že, ne privoli bi jim radi nobene lahke dostopne luke. Mogoče, da o pogajanjih v Bukareštu prinesemo med najnovejšimi vestmi že zelo zanimiva poročila.

Na bojiščih.

Poročila o poteku dosedanje vojske so prihajala zadnji čas v svet skoro samo od grške in srbske strani. Nasprotniki Bolgarov so vedno poročali o bolgarskih porazih in izgubah. Če bi si kdo zaznamoval vso to „napredovanje“ Grkov in Srbov, biti bi morala sedaj že vsa Bolgarija v srbskih in grških rokah in število padlih Bolgarov bi presegalo že število bolgarskega prebivalstva. Sedaj pa prihajajo verojetna poročila, da Bolgari sploh niso bili ne po Srbih, ne po Grkih tako tepeni, kakor se je poročalo. Na severnem bojišču, to je pri Zajčarju, Pirotu in krog Krive Palanke se Srbi sploh niso pomaknili ne za en meter proti Bolgarom, tako dobro so se držale bolgarske čete. Južna bolgarska armada pod spretnim vodstvom odrinskega junaka generala Ivanova, ki je štela več kot trikrat manj vojakov kakor grška, je spretno zadrževala sovražno premoč. Grkom se je posrečilo napredovati le nekaj kilometrov proti severu. Dne 30. julija pa se je posrečilo generalu Ivanovu doseči nad Grki velik vsphe. Se predno je nastopilo premirje, je bolgarsko desno krilo na Pečevem polju prodrlo proti jugu, zavzelo važne postojanke in odrezalo zvezo med Srbi in Grki. Tudi na levem krilu pri Kresni dolini so Bolgari napredovali, tako da je grška armada na obeh krilih obkoljena in ji preti nevarnost, da jo Bolgari napadejo za hrbtom, če se bodo sovražnosti po 5. avgustu zopet nadaljevale. Rumunska armada je dobila baje te dni povelje, da se naj zopet umakne nazaj. O stanju in premikanju turške armade manjka poročil.

Kaj bo z Odrinom?

Usoda Odrina se čudno suče. Na tisoče in tisoče bolgarskih junakov je storilo smrt za to mesto, cel krščanski svet se je veselil zmage Bolgarov, a sedaj so Turki brez boja zopet postali lastniki tako važnega mesta. Svet se povprašuje, kaj bo z Odrinom, kdo bo pravi lastnik mesta? Ali bo ostalo v veljavi znano londonsko določilo, da pripade Odrin in vso tracijsko ozemlje do črte Midia—Enos Bolgariji? Turki, ki so na slovit Selimovi mošiji v Odrinu namesto križa zopet postavili polumesec, pregnali z mesta krščansko prebivalstvo, ali pa ga pobili, pravijo: Odrin je naš in ga ne damo več. Znani Enver beg, ki je sedaj nekaj gospodar Odrina in pokrajine Tracije, je baje sporočil turški vladi, da mesta nikakor ne pusti in ga bo branil na lastno pest tudi proti volji vlade. Turški prestolonaslednik Jusuf Izedin je pretečeni teden vkorakal v Odrin, kjer je bil zelo slovesno sprejet. Carigranski mohamedanci so priredili v mošiji sv. Sofije slavnostno službo božjo v zahvalo za zopetno osvojitve Odrina. Velike množice Turkov romajo v „sveto mesto“ Odrin.

Kaj pa velevlasti? Rusija in Avstrija zavzemata stališče, da se mora Odrin na vsak način odstopiti Bolgarom; Nemčija pa, ki je najstrupenejša

sovražnica Slovanov, se postavlja bolj na stran Turčije, ravnotako tudi Anglija. Angleški državni tajnik Grey je dne 31. julija v seji angleške zbornice podal izjavo, po kateri je namignil, da bi Anglija bila prej za to, da se Odrin prepusti Turčiji, kakor pa, da bi se skušalo potom evropskih velevlasti prepoditi Turke iz zavzetega mesta. Angleško stališče se sledeče razlaga: V skupni angleški državi je okrog 200 milijonov mohamedancev in da bi se te še bolj priklenilo na Anglijo, je kramarski Anglež na strani Turkov. Nemčija pa ima tudi od Turčije velik dobiček pri svoji trgovini in računa, da bo nemška trgovina v evropski in azijski Turčiji še bolj cvetela, če se dela Nemčija prijazno Turčiji in njenim željam po Odrinu. O Rusiji se govori, da bo ona na vsak način pregnala Turke z Odrina in da ji bo pri tem Avstrija pomagala. A kakor vse kaže, ne bo najbrž ne eno, ne drugo res, ampak bodo Turki Odrin popustili le, če se jim bo zanj dalo dobro odškodnino. Turška vlada je poslala na velevlasti poročilo, da zahteva, radi varstva Carigrada in Dardanel, naj bo reka Marica bodoča meja med Turčijo in Bolgarijo. Ta meja je baje življenjsko vprašanje Turčije. Odrin se je zopet zasedel, da se ugotovi vroči želji turške armade in celoga mohamedanskega prebivalstva. Če se tem turškim željam ugotovi, je Turčija pripravljena, uvesti v Armeniji in Arabiji od Evrope zahtevane preosnove na korist tamošnjih kristjanov. S temi sladkimi besedami hoče Turčija slepiti Evropo. Novejše vesti pravijo, da je baje Turčija pripravljena, Odrin Bolgariji vrniti pod sledečimi pogoji: 1. Odrin postane skupna last; 2. imenuje se verski zastopnik sultanov; 3. meja Enos—Midia se Turčiji v prilog spremeni.

General Ivanov — junak.

Sedanji vrhovni poveljnik bolgarske armade, general Ratko Dimitriev, se je nasproti poročevalcu dunajskega lista „Reichspost“ posebno pohvalno in navdušeno izražal o generalu Ivanovu, ki vodi bolgarske čete nasproti grškim. Rekel je: V prostoru Gjevglji—Seres—Kavala je imel general Ivanov, že znani junak izpred Odrina, v celem 26.000 mož na razpolago, Grki več kot trikrat toliko. Vsako ped zemlje je moral grški sovražnik drago plačati s krvjo svojih najboljših vojakov. Južno krilo Ivanove armade je bilo napram Grkom v taki manjšini, da se je moralo umikati. Toda umikanje se je izvršilo naravnost duhovito, tako da vojna zgodovina zna samo še za en primer, namreč umikanje velikega vojskovodje Napoleona. Ivanov se je sicer umikal, toda neprenehoma še je delal izpade, tako da se je držal med reko Vardar in jezerom Dojran od 30. junija do 10. julija. Njegovo zadržanje je bilo junaško, neverjetno drzno. Po tem se je umaknil čez goro Bjelasnico. Dva dni prej sem brzojavil Ivanovu: „Drži se še 24 ur ali pa umri — toda pred Bjelasnico!“ Držal se je dalje časa, kakor sem zahteval in jaz neprikrito občudujem junaštvo Ivanovo. Car Ferdinand nima sredstva, da bi Ivanova primerno odlikoval. Da se je Ivanov tako dolgo držal pred Bjelasnico, s tem je rešil dve diviziji generala Kovačeva gotove pogube, ki sta se pred Srbi umaknili čez Radovište v Strumino dolino proti Džumaji. Rešil je dve diviziji, 150 topov, 1200 voz z živežem in strelivom — vse to je zasluga Ivanovega. Bjelasnica vzbuja v vsakem Bolgaru žalostne spomine. Grški cesar Bazilij je dal ondi 15.000 ujetim Bolgarom iztakniti oči . . .

Kaj se govori o dr. Danevu.

Da je prišla Bolgarija v tako veliko zagato: da se je vojna sreča začela obračati naenkrat proti Bolgarom, da so se Rumuni in Turki prikazali naenkrat za hrbtom Bolgarov, da je bila Bolgarija kakor v kletki, od vseh strani obdana od sovražnikov; krivda na tem se v Bolgariji splošno pripisuje prejšnjemu ministrskemu predsedniku dr. Danevu. Ksliko je resnice na tem, pokazala bo preiskava, ki je naperjena proti njemu. Istina pa je, da je Danev danes ujetnik, ki se ne sme prikazati med svojim ljudstvom. Ko je dan pozneje po njegovem padcu prišla njegova soproga v solijsko bolnišnico, so si ranjenci trgali obveze in prisilili s tem gospo dr. Daneva, „so-progo izdajalca“, da je takoj ustavila svoje gotovo požrtvovalno delovanje. Ko je zazvedela armada v o-

kopih pri Sultantepe, da je odstopil dr. Danev, je vriskala veselja.

Na vsak način je igral dr. Danev dvostranski ulogo. Na eni strani je vse pripravljaj za vojsko zoper zaveznike, na drugi strani pa je izjavljaj, da je pripravljen za pogajanja v Petrogradu in da se bo kakor najprej odpeljal v to svrhu v Petrograd. Toda ni se odpeljal, a tudi njegova skrb za vojno srečo je bila čudne narave. Dejstvo je, da se je vojni načrt vrhovnega poveljnika Savova izdal ruskemu vojnemu zastopniku v Sofiji in da so zanj zvedeli preko Petrograda tudi Srbi in Grki. Za to je bilo samoumevno, da se je hitro obrnila vojna sreča, ko se je pri sovražnikih izvedelo za bolgarski vojni načrt. Dr. Danev ni bil len in je takoj, ko se je vojna sreča začela obračati, napadel v sobranju Savova zaradi pogreškov pri nastopu bolgarske armade. Med Savovom in dr. Danevom je prišlo na to v ministrskem svetu do burnih prizorov, Savov je hotel dejanski napasti dr. Daneva. Toda Savov je vendar le moral odstopiti in vrhovni poveljnik je postal Ratko Dimitriev. Vsakdo mora izpredvideti, da je sprememba vrhovnega poveljstva, ko je bitka že v polnem razvoju, nesreča za vsako armado in najsibo naslednik še tako nadarjen, kakor je general Ratko Dimitriev v resnici.

Toda višek zmešnjave je nastal v Sofiji, ko je prišel oni telegram generala Kovačeva, da sta dve bolgarski diviziji zgubili medsebojni stik in da je prodiranje Srbov nevzdržljivo. Vsebina telegrama in podpis nista pristna, ampak potvara, kakor se je sedaj izkazalo. Še sedaj se ni našel papirnati trak, na katerem bi brzojavni aparat zarisal ono sporočilo generala Kovačeva. Dr. Danev je mešetaril z onim telegramom in svetoval, da se Bolgarija uda na milost in nemilost. Toda tega niti kralj, niti sobranje niso hoteli uvideti in dr. Danev je padel, na njegovo mesto pa je prišel dr. Radoslavov, ki se je začel pogajati na vse strani. Tudi vojna sreča Bolgarom ni več tako nemila, nasprotno so dosegli nasproti Srbom in Grkom zopet ugodnejše stališče. Ravno to je Grke in Srbe nagnilo, da so v Bukareštu naenkrat sprejeli petdnevno premirje, koje so še par dni prej tako ošabno odklanjali.

Kje bo nova meja?

Rumunski in bolgarski zastopniki v Bukareštu so se dne 3. avgusta na posebnem sestanku glede nove rumunsko-bolgarske meje sledeče zjedini: Meja bo šla 12 kilometrov niže mesta Balčik ob Črnem morju, potem dalje 10 kilometrov južno od Dobriča in končuje 9 kilometrov zahodno od mesta Turtukaja ob Donavi. Bolgari so se tudi zavezali, da bodo podrlj trdnjavi Ruščuk in Šumla ter v okrožju 20 kilometrov od meji ne bodo zidali novih utrdb.

Zahteve Srbov in Grkov glede meje so sledeče: 1. Zavezniki zahtevajo kot mejo strugo reke Strume, pričeniš pri stari turško-bolgarski meji do kraja Sarbdara, od tam do gorovja Džangel, zatem sledeč razvodju Traara, od tam severno in severno-vshodno do gore 1152, zatem preko Mestara na Kuko, zatem preko Sipkove na Dalbosko do razvodja do gore 1162 pri Kuzlarju, od tam v smeri na Tzegdalo čez Morgasan, zatem čez Mekovo in Tokadžido do Kordžale, zatem proti jugu na Kaplakepe in Galierpe na Egejsko morje tri kilometre vshodno Makrija. 2. Bolgarija se odpove vsem otokom v Egejskem morju. 3. Odkodnino za prebivalce in uravnavo že poprej označenih spornih vprašanj, ki se tičejo srbsko-bolgarske meje. 4. Jamstvo za prostost šol in cerkev grških občin v Traciji.

Bolgarski zastopniki so napram zahtevam Grčije in Srbije predložili dne 2. t. m. te-le protizahteve: 1. Nova meja med Bolgarsko na eni in Srbijo ter Grčijo na drugi strani naj se prične na stari srbsko-bolgarski meji in naj gre potem med Kumarnovom in Krivo Palanko na jug na Ovčje polje. Otdot med Velesom in Stipom čez Vardar do Murihova pri Bitolju in potem čez Maglen, Gjevجلي in Kukuš, čez Strumo k Orlanskemu zalivu, tako da ostanejo mesta Kriva Palanka, Kočana, Kratovo, Štip, Radovište, Strumica, Dojran, Seres, Demir Hisar in Kavalala pod Bolgarsko. 2. Bolgarska ne prevzame glede Egejskih otokov nobenih obveznosti, češ, da spada vprašanje Egejskih otokov edino v presojo velevlasti. 3. Bolgarska ne prizna nikake zahteve po odkodnini in o teh vprašanjih sploh noče razpravljati. — Bolgarska pristaja na to, da se sporna vprašanja glede stare srbsko-bolgarske meje rešijo pred mednarodno vojaško komisijo, ki naj jo imenujejo velevlasti. 5. Bolgarska sprejme načelo, da naj vse balkanske države v svojem ozemlju uvedejo šolsko in cerkveno svobodo. — Kakor je posneti po novejših poročilih, še do sedaj ni prišlo do sporazuma glede meje med Bolgari, Grki in Srbi. Opaziti pa je, da postajajo Srbi in tudi Grki napram Bolgarski nekoliko odjenljivi.

Velike izgube Grkov.

Iz Aten se poroča, da je grška makedonska armada zgubila 35.000 moških mrtvih, ranjenih in pogrešanih. Skupno znaša izguba grške armade proti Bolgarom 40% vojakov. Te velike izgube kažejo, kako hrabro se je borila bolgarska armada pod poveljstvom junaškega generala Ivanova. Grki so v tej vojski zgubili več moških, kot pa jih je štela njim nasprotna bolgarska armada. Da mora biti grška armada precej o-

slabljen, spričuje tudi dejstvo, da se je začela sedaj, ko vlada premirje, grška armada umikati proti jugu; iz tega se da sklepati, da se ne smatra za dovolj močno, na prejšnjih postojankah se meriti z Bolgari.

Premirje podaljšano.

V pondeljki seji zastopnikov balkanskih držav v Bukareštu se je na predlog rumunskega ministrskega predsednika Majorescu-ta podaljšalo premirje za tri dni, to je do petka opoldne.

Albanija.

Po sedemmesečnih posvetovanjih, tekom katerih bi se bila Avstrija skoro zapletla v vojsko, je kočljivo albansko vprašanje skoro povsem rešeno in samostojna kneževina Albanija je ustanovljena. Samo južna albanska meja še ni določena, drugače pa ima sedaj Albanija že določene tudi svoje temeljne zakone. Zadnja konferenca (sestanek) veleposlanikov v Londonu je sklenila: „Albanija se ustanovi kot samostojna, po določilih prvorojenstva dedna kneževina. Pod varstvom velesil je neutralna (ne more sprejeti in ne sme napovedati vojske kot Švica). Tekom šestih mesecev imenujejo velesile kneza. Z imenovanjem kneza se uvede tudi uprava in orožništvo. Orožništvo bo obstajalo iz Albancev, ki mu bodo poveljevali švedski častniki. Izvršilni uradi bodo le domače oblasti, ki bodo vodile upravo. Mednarodna upravna komisija, v katero so poslale vse velesile po enega zastopnika in Albanija tudi enega, bo imela le nadziranje, a nobene izvršilne pravice. Samostojnost je tedaj Albaniji vsestransko še precej dobro zajamčena, največje po zaslugi Avstrije, ki je vedno delala v tej smeri.

Dva mladinska shoda.

Zborovanje zastopnic D. Z. v Mariboru.

V soboto, dne 2. avgusta, so se zbrale zastopnice Dekliških zvez v Mariboru v dvorani katoliškega delavskega društva, da se pogovorijo o važnih vprašanjih naše dekliške organizacije. Došlo je blizu 100 zastopnic od vseh strani. Zastopnik S. K. S. Z. Žebot je otvoril zborovanje in imenom naše osrednje organizacije pozdravil došle mladenke. Shodu ste predsedovali Anica Kren in Marija Drev.

Prva je dobila besedo Poljanec Micika od Sv. Antona v Slov. goricah, ki je v lepi besedi razpravljala o razmerju Marijinih družb z Dekliškim Zvezami, dajala nasvete glede poročevanja v liste in vsodbujala tovarišice, da se v zvezah ogibljejo vsakega prepira. O važnosti dekliške organizacije je v imenu obmejnih deklet govorila Julijana Čepe od Sv. Križa nad Mariborom. Julijana Petrovič, zastopnica dunajskih slovenskih deklet, je govorila o naši narodni noši. Priporočala je mladenkam, naj v Dekliških zvezah gojijo narodno nošo, naj se držijo lepih slovenskih navad in naj skrbijo, da se narodna noša in stare navade, kolikor je sploh mogoče, ohranijo med našim ljudstvom. Ploh Marija iz Središča izrazi svoje mnenje glede narodne noše in prinaša sliko, kaka je narodna noša v Središču in okolici.

Profesor dr. Kovačič v daljšem govoru opisuje potrebo, da se narodna noša v naših krajih zopet oživi in dobi svoje mesto. Varujmo narodovo last, ne stopajmo po stopinjah tujcev. Slovenci imamo lepo narodno nošo, katera pa se vedno bolj in bolj izgublja. Tuja moda, tuji običaji so se pri nas udomačili. Dekleta, skušajte potom vaše organizacije naš narodni noši zopet pridobiti stari sloves. Lepa naloga Dekliških Zvez pa tudi je, da gojijo treznostno gibanje, da se borijo proti pijančevanju. Nato se je še glede narodne noše sprejela sledeča resolucija: „O krožja Dekliških zvez naj v svojih delokrogih zbirajo narodno nošo, jo gojijo in naj o vseh njih poročajo uređništvu „Našega Doma.“

K besedi so se še na to oglasili: Štrih Mimička s Pilštanja, Drev Marija, ki je pozdravila zborovanje imenom Savinjskega okrožja Z. S. D., in Poljanec Micika od Sv. Antona.

Delavni organizator naše mladine, č. g. dr. J. Hohnjec je iskreno pozdravil zbor deklet ter je podal več važnih navodil glede dekliške organizacije.

Shod sta pismeno pozdravili Trezika Sketa iz Braslovč, Erna Razlag in Lojzika Kovačič iz Ptujja. Predsednica je nato s pozivom na živahno delovanje Dekliških zvez zaključila lepo vspešno zborovanje.

Mladeniški tabor na Črni gori.

Mladeniški ptujskega in mariborskega okraja so v nedeljo, dne 3. avgusta, zopet pokazali, da so večinoma vsi v taboru naše krščansko-socialne mladinske organizacije. Od vseh strani so prihajali zavedni mladeniči na prijazen hriček. Orli iz Središča, Maribora. Hoč in Slivnice so se sestali v Župečji vasi, odkoder so skupno z drugimi mladeniči odkorakali v procesiji proti Črni gori. Malo nižje so se šele nam pridružili ptujski Orli z zastavo, velika množica mladeničev in starišev. Ljudstvo je z velikim zanimanjem opazovalo moško korakajoče Orle v lepih uniformah in jih pozdravljalo. V romarski cerkvi na Gori je imel cerkveni govor poslanec dr. Korošec na podlagi reka: „Ljubi svojega Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor samega sebe. Priporočal je posebno mladeničem vernost, pošteno življenje, ljubezen in spoštovanje do staršev ter zvestobo in ljubav

do svoje domovine. Sv. mašo je daroval predsednik hočkega „Orla“, častiti gospod kaplan K. Šeško.

Po cerkvenem opravilu se je začelo pod milim nebom pri cerkvi mladeniško zborovanje. Otvoril ga je predsednik S. K. S. Z. državni in deželni poslanec dr. Korošec. Pozdravil je mnogobrojne zborovalce, posebej pa še navzoče poslance: Pišeka, Meška, Brenčiča, Ozmeča. Slavnostni govornik dr. Hohnjec je v svojem krasnem govoru polagal mladeničem na srce, naj s pomočjo naših krščanskih mladeniških društev pripravljajo sebi in svojemu narodu boljšo bodočnost. Odkar je cesar Konstantin proglasil svobodo krščanstva, izginjajo narodi, ki niso hoteli sprejeti katoliške vere, katoliška cerkev pa je še ostala nepremagljiva do današnjega dne. Nepremagljiv ostane tudi naš narod na skali katoliške vere. Nemškutarstvo pomeni v naših krajih neznačajno in nazadnjaško oboževanje tujstva, liberalizem pa deluje za popolni propad našega naroda in priporoča mladini življenjsko lahkomišelnost in jo tako tira v propad. Naloga naše organizacije pa je, da vodi mladino po poti, ki pelje k pravi in trajni sreči. Mladenič bodi globoko in dejansko veren, pošten, trezen, skrbi za svoje zdravje, za svoj umski napredek in za plemenitost srca. Liberalci in nemškutarji stremijo z različnimi sredstvi za istim ciljem, s katerim je združena nesreča in propad slovenskega naroda. Mladeniči, vi pa pomnite, da je boljša bodočnost in napredek slovenskega naroda mogoč le potom naših organizacij, po načelih katoliške cerkve. Viharno ploskanje je sledilo govoru priljubljenega organizatorja.

Mladenič Felicijan je prinesel pozdrave vurbških in šmartinskih mladeničev. Deželni poslanec Meško pozdravlja imenom naših pristajšev ormoškega okraja ter polaga mladeničem na srce posebno še ljubezen do lepih naših domačih krajev. Mlad. Majhenič pozdravlja imenom hočkih Orlov, Cestnik imenom mladeničev iz St. Vida pri Ptujju; Hren prinaša pozdrave mladeničev od Sv. Trojice in posebno priporoča pristop v Marijine družbe. Imenom vrlih srediških Orlov govori mladenič Ploh in želi, da bi vsi mladeniči bili značajni. Kaplan Baznik priporoča treznost in izobrazbo. S pijanci proč iz naših organizacij. Državni poslanec Brenčič pozdravlja zbor imenom ptujskega Orla in pravi, da je dolžnost naša, da delujemo vedno po geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

Predsednik dr. Korošec sklepno poziva, da naj mladeniči s korajžo, s pogumom, brez bojzani gredo naprej po začrtani poti in naj se učijo in izobrazujejo, kajti to je najboljša orožje proti našim sovražnikom, za obrambo domovine. Hočki pevski zbor pa je še zapel pesem „Hej Slovenci!“, nakar je bil kratek odmor.

Ob ½3. uri popoldne smo odkorakali proti St. Lovrencu. Naprej godba, potem 50 uniformiranih Orlov in na stotine mladeničev ter drugega ljudstva. Po slovenskih večernicah se je na travniku pri St. Lovrencu vršila javna telovadba. Nastopilo je 50 telovadcev, ki so pod vodstvom brata Koresa izvajali proste vaje zelo dovršeno. Marsikateri mladenič je vskliknil: Tudi jaz hočem postati Orle! Po končani telovadbi se je visokošolec brat Dostal zahvalil vrlim Orlom in jih navduševal k vstrajnemu napredovanju. Nato smo se razšli veseli vsak na svoj kraj. Cela prireditev je izpadla v splošno zadovoljnost in bo gotovo ugodno vplivala na razvoj krščanske in narodne organizacije v ptujskem okraju. Mladeničem Orlom pa kličemo: Le vedno tako naprej!

Politični ogled.

— Sv. oče. V pondeljek, dne 4. avgusta, na dan velikega in gorečega branitelja katoliških nauk, sv. Dominika, je poteklo deset let, odkar so kardinali izvolili sina priprostega kmečkega stanu za naslednika sv. Petra, za rimskega papeža. „Nisem vreden, nisem zmogel, pustite me . . .“, se je takrat branil benečanski patriarh in kardinal Jožef Sarto, ko se je že pri prvi volitvi združilo mnogo glasov na njegovem imenu. Ker je ostala prva volitev neodločena, volilo se je drugič, tretjkrat — do sedemkrat. Pri sedmi volitvi je dobil Sarto potrebno število glasov. Dekan kardinalskega zbora ga vpraša: „Ali prevzameš izvolitev, ki te postavlja za papeža?“ Odgovoril je: „Vidim v volji volilcev voljo božjo, pred kojo klonim s spoštovanjem svojo glavo, sprejem.“ In katoliška cerkev je imela zopet svojega krmilarja, vestnega, gorečega, neumornega. Ob desetletnici molijo katoličani Vsemogočnega in ga prosijo, naj stoji ob strani njegovemu zvestemu služabniku na rimskem papeškem prestolu tudi v bodoče.

— Cesar sprejema v Išu neprestano politične osebe, kar je znamenje, da so voditelji naše zunanje in notranje politike vsi na svojih prostorih in pridno pri delu. Letos v politiki ni nobenih počitnic, radi tega jih tudi cesar ne more mirno uživati. Te dni slavi cesar 70letnico, odkar je imejitelj e. i. kr. dragonskega polka št. 11, ki leži sedaj v Brnu. Pri slavnostih v Brnu bo cesarja zastopal nadvojvoda Franc Salvator.

— Slovensko-Hrvaško. Na Kranjskem padajo liberalne trdnjave drugo za drugo. Pri občinskih volitvah mečejo liberalce povsod iz občinskih odborov. Tako je prav! Posnemajmo v tem oziru naše kranj-

ske brate tudi mi Stajerci! Z liberalnimi in nemškutarskimi zapravljivci in zgagarji povsod iz javnih zastopov! Liberalec spada za peč. — Baron Skrllec ima posvetovanja s hrvaškimi strankami zaradi razvozljanja zamotanih razmer. Sklepov se ni storilo nobenih. Zelo neprijetno je dirnilo hrvaške politike, da novi komisar niti dobro hrvaški ne zna in da se mora posluževati nemščine, da se razume s Hrvati. A tudi njegovo poznavanje hrvaških razmer ni vredno piškavega oreha. Hrvaške stranke mislijo, da bodo kmalu volitve za sabor, zato sklepajo že med seboj volilne pogodbe. Pravaška stranka je razcepljena v pravo pravaško stranko in v takozvane milince ali čisto pravaško stranko.

— **Koroška.** V krogu slovenskega političnega društva v Celovecu so se koroški Slovenci dne 1. avgusta spominjali desetletnice, skozi katero deluje njih voditelj dr. Janko Breje na Koroškem. Odkar je dr. Breje med koroškimi Slovenci, zavlada je med njimi drugo naziranje o narodnem življenju. Prej so koroški Slovenci tarnali, jadikovali in s tužnim Korotanom klicali celo Avstrijo, naj jim pomaga. Dr. Breje se je oprijel gesla: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Z vso njemu lastno odločnostjo je posegel v boj za pravice koroških Slovencev, neusmiljeno napadal ničvredno nemško-nacionalno stranko, izvojeval pri državnih uradih marsikatero načelno zmago za slovenske pravice in vsepovsodi s svojim spretnim in korajžnim nastopom povzdignil ugled slovenske stranke. Ni čudo, da so se okoli takega moža začeli koroški Slovenci z zaupanjem in veseljem do novega narodnega življenja zbirati. Glasilo koroških Slovencev vsled tega lahko povdarja: „Naš voditelj ni več koroški general brez armade!“ Želimo samo, da bi vrli general z armado vred izvojeval še mnogo zmag za svoje ljubljeno ljudstvo na Koroškem.

— **Goriško.** Pri ožjih volitvah v kmečki skupini sta zmagala na Tolminskem liberalca, v goriški okolici pa pristaš mlade S. L. S. župnik Rojec in 2 liberalca. Razmerje glasov je bilo sledeče: Tolminsko okrajno glavarstvo: naši vikar Abram 485, župan Rejec 491. Liberalni kandidatje: Miklavčič 530, Mikuš 514. Vseh oddanih glasov 1115. Absolutna večina znaša 508 glasov. Liberalni kandidat Mikuš je zmagal z večino 6 glasov, Miklavčič z 2 glasovi večine. Goriška okolica: Vseh veljavnih oddanih glasov 2102, absolutna večina 1052. Dobili so: župnik Rojec 1070, Franc Obljubek (naš) 1047, Kovačič (naš) 1020. Liberalni kandidatje: Gorjup 1068, Furlani 1054, Klanšek 1028. Furlani ima 2 glasova večine, našemu Obljubku manjka 5 glasov. Liberalcem so pomagali do zmage starostrujarji iz srda, ker so njih kandidatje popolnoma propadli. Glasilo stare struje „Gorica“ in „Primorski list“ so agitirali za liberalce. Pristaši stare struje so agitirali za liberalca, volili liberalca in liberalca tudi izvolili. To je skrajno žalostno! Najsrmotnejše je, da se pristaš katoliške stranke zapeljati in agitira za liberalca! Mlada S. L. S. pa je pri teh volitvah pokazala, da ima edino ona pravico, imenovati se čista S. L. S. Pri teh volitvah je ostala čista skozi in skozi. Z nikomur se ni vezala, kar je dosegla, je sama dosegla. Te volitve so pa tudi pokazale, da je mlada struja S. L. S. najmočnejša stranka na solnčnem Goriškem! Dne 1. avgusta se je vršila volitev iz mest in trgov. V slovenskih trgih je bil izvoljen odvetnik dr. Podgornik, liberalca. V Gorici in furlanskih mestih je vspeh naslednji: laški liberalci so dobili 972 do 1001 glas. Krščanski socialci so dobili 669 do 704 glasove. Slovenci 336 do 342 glasov, socialisti 50 do 52 glasov. Vsled tega se je dne 5. t. m. vršila ožja volitev med krščanskimi socialci in liberalci. — Slov. veleposestniki bodo volili tudi propadlega vodjo stare struje S. L. S. dr. Gregoričiča.

— **Češko.** Češke in nemške stranke se delajo sedaj silno hude, ker jim je ukinjena deželna ustava in upeljan komisariat. Po celi deželi prirejajo protestne shode. Koliko je pri tem komedijantstva in koliko odkritosrčnosti, znaj ljubi Bog. Gotovo je, da se vlada presneto malo briga za češko in nemško razburjenost. Sedaj razglašajo, da bo še enkrat poskusila doseči spravo med Čehi in Nemci in ako ni uspeha, potem bo sama upeljala ono, za kar se obe narodnosti ne moreta zjediniti: novi deželni red in razširjenje volilne pravice. Ker je skoraj gotovo, da se pripravljajo narodi ne poravnajo, je naznanjena upeljavanja tudi skoraj gotova stvar. Mora se reči, da si sedanjí ministrski predsednik grof Stürgkh veliko upa. Toda v državnem zboru bo ga gotovo ena izmed čeških skupin, ali češka ali nemška, koja bo pač v svojih pričakovanjih bolj razočarana, začela strastno napadati. Kdor bo živel, bo doživel.

— **Solnograško.** V Solnogradu je dne 1. avgusta umrl deželni predsednik grof Šafgoč. Rajni je bil mož katoliškega prepričanja ter je upati, da bo na njegovo mesto zopet imenovan mož, ki bo čutil s katoliškim ljudstvom.

— **Ogrsko.** Na Ogrskem, kjer so mnogi katoliki, posebno med plemenitaši, držali s Tiso in Kueu-Hedervarijem, so se sedaj začele odpirati katolikom oči. Ministrski predsednik Tisa ni samo kalvinec — protestant kalvinskega veroizpovedanja — ampak tudi srdit sovražnik katolikov. Vse, kar je katoliškega, mu mrzi. Sedaj hoče protestantom, če prav jih je samo čez dva milijona, dati od države za cerkve in šole, isto premoženje na razpolago, kakor ga dobi 12 milijonov katolikov. V notranjem ministrstvu, v katerem je njegov svak Šandor minister, veje protikato-

liški duh. Pri izpraznjenih državnozbornih mandatih si izbira Tisa kandidate, ki so izraziti sovražniki katoliške cerkve. To se mu po pravici v katoliških krogih zameri, toda žalostno je, da prihajajo ogrski katoliki s svojo zamero vedno prepozno in da se držiijo zamerjeno, a storijo pa nič, razven par donečih protestov.

— **Francosko.** Že nekaj časa sem se obrača na Francoskem glede katoličanstva na bolje. Celo nasprotniki cerkve tega ne zanikajo. Zadnji čas je več svobodomiselnih mislecev in pisateljev sprejelo svete zakramente in se čutijo sedaj vse srečne, da so se vrnili k Bogu. Katoliški pisatelji so sedaj mojstri v zboru pisateljev. Zveza katoliških umetnikov, ki je organizirala skoro cel umetniški naraščaj, šteje 1000 članov. Na čelu pa ji stoje skoro vsi najodličnejši umetniki, bodisi slikarji, godbeniki, stavbeniki ali kiparji. Na neki odlični pariški visoki šoli (filozofični in naravoslovno-matematični fakulteti) je sedaj 40 slušateljev, to je skoro ena tretjina vseh, ki so prepričani katoliki. Društvo katoliških profesorjev združuje sedaj 407 vseučilišnih profesorjev, ki svojo katoliško prepričanje odkrito priznavajo. Na gimnazijah se ne dobi več nikakih pristašev brezverca Voltaira in na licejih (gimnazijah) velikih mest, zlasti v Parizu, ni nobena redkost, da je večina učencev katoliškega prepričanja. Pravne „fakultete“ imajo že dalje časa sem katoliško večino in na medicinski fakulteti niso katoliki več osovraženi. To so resnična dejstva! In kje so najti vzroki tem prikaznim? Deloma v naravni zmagi resnice, deloma v odličnem verskem delovanju, ki se vrši na Francoskem tekom zadnjih 20 let, deloma v psovanju liberalcev v javnem življenju, s katerim je liberalizem izkoriščal svojo moč tako, da so bili ogorčeni vsi pravično misleči duhovi. Med tem, ko se srednji stanovi pod vplivom katoliških družin vedno bolj bližajo katoliškemu svetovni naziranj, se žal oddaljujejo nižji sloji pod vplivom brezverskih ljudskih šol, brezverskega časopisja in socializma vedno bolj od vzorov reda in vere. Toda tudi v teh krogih ni ostalo od ločitve sem delovanje duhovništva in katoliških mož brez tolažilnih vspehov. Mnogo politikov liberalne stranke uvideva, kaka napaka je bila iz mnogih vzrokov ločitev cerkve od države. Pred nedavnim časom je pisal neki zelo znani pariški odvetnik, ki je protestant in se prištevava k najhujšim liberalcem, Jaques Bouzon: „Odstranitev vatikanskega (papeževega) postaništva je bila velika napaka, v resnici največja neumnost, ki smo je mogli napraviti.“ Prav v zadnjem času je pa neki drug liberalca, Francois Deloncle, poslanec in lastnik lista „Paris-Journal“, v svojem listu izrekel ravno to mnenje. Bal se tudi ni izreči to mnenje meseca novembra javno v zbornici. Francozi uvidevajo, da brez vere in brez Boga ni sreče ne v družini, še manj pa v državi.

— **Nizozemsko.** Kakor je našim čitateljem znano, so liberalci in socialni demokratje pri zadnjih državnozbornih volitvah dosegli neznatno večino nasproti katoličanom in vernim protestantom. Sedaj bi morali zmagovalci sestaviti vlado. Kraljica je poklicala voditelja liberalcev, dr. Bosa, k sebi ter mu poverila sestavo novega ministrstva. Dr. Bos je sprejel ponudbo, a ker je liberalna stranka mnogo manjša, nego socialdemokraška, šel je k slednji prositi pomoči. Toda socialdemokrati so liberalnega voditelja nagloma odslovili, ker jih je sram, s tako politično neumno stranko, kakor je liberalna, sestavljati vlade in prevzemati pred javnostjo odgovornost.

Diamantna sv. maša.

V petek, dne 25. julija, je v Gradcu v cerkvi usmiljenih bratov, kn.-šk. duhovni svetnik preč. g. Tomaž Mraz, bivši nadžupnik in dekan v Vuzenici, obhajal 60letnico mašništva.

Ker je prav malo duhovnikov, ki dočakajo previsoko milost, obhajati diamantno sv. mašo, zato naj sledijo kratke črtice iz življenja dičnega bisernega mašnika.

Slavljenec je bil rojen v Št. Vidu pri Grobelnem dne 5. decembra 1826. Bil je po sv. krstu tako slab, da so mu mrtvaško svečo držali. Prve šole je pohajal v Celju, 7. in 8. šolo pa v Gradcu. Ko je še bil v Celju v šoli, je skoraj pri kopanju v Savinji pod starim gradom utonil. Že je bil poln vode in nezavesten, ko ga prime močna roka tovariša, ki ga srečno hudim valovom iztrga.

Prvo leto bogoslovja je dovršil v Gradcu, 2. in 3. v Celovecu in 4. v Št. Andražu v Lavantinski dolini na Koroškem.

Kaplansko službo je opravljal v Šmarju pri Volšpergu dve leti, v Kalobju eno leto in na Sladki gori tri leta. Potem je prestopil v krško škofijo, kjer je deloval sedem let večinoma kot provizor v sledečih župnijah: v Pliberku, Labudu, Št. Kančjanu v Junski dolini, v Libeličah in v Prevaljih. Zapustil je krško škofijo ter je postal katehet in spovednik pri uršulinkah v Hermannstadt na Erdeljskem. Bival je tam dve leti, dva meseca, dva tedna in dva dni. V tujini se mu ni več dopadlo; prišel je nazaj v domačo škofijo ter postal župnik v Vuhredu, kjer je 12½ leta deloval. Slednjič je nastopil službo nadžupnika in dekana v starodavni Vuzenici. Tam je vestno, natančno in goreče deloval 17 in pol leta. Kot tak je bil dvakrat administrator marenberške dekanije.

Šestindeset let je bil zvest in neumoren delavec v vinogradu Gospodovem. Ni čuda, da so mu

po tako dolgem in trudapolnem delovanju jete moči pešati. Zato je dne 1. oktobra 1899 stopil v veleza-sluzben pokoj. Naselil se je najprvo v Slov. Bistrici, od tam se je preselil v Selnico ob Dravi. Tu je bival 8 let. Odtod pa se je dne 30. decembra 1907 preselil k usmiljenim bratom v Gradcu, kjer se sedaj, primeroma svojim 86 letom, prav čvrst, čil in zdrav živi. Če ga Vsemogočni še tako ohrani, kakor je sedaj, smemo gotovo pričakovati, in se veseliti, da bo naš slavljenec dočakal še — železno sv. mašo, kar pač vsi Lavantinci srčno želimo. Pogoji so dani, a da se spolnijo, je — božja sv. volja.

Preč. gospod biserni mašnik je vse svoje žive dni bil skromen, tih značaj, svoje dolžnosti je prav vestno in natanko spolnjeval, svojo nad vse vzvišeno službo sveto opravljal, ter redno, kakor ura, vzgledin zmerno živel. Alkohola ni vžival, kakor ravno toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Zato je še sedaj v tako visoki starosti izvanredno zdrav in bistrega uma, kakor da bi bil še vedno v najboljših letih.

Tako Bog poplača žedno življenje z zdravjem in dolgim življenjem.

Prosimo ljubega Boga, da mu da učakati še železno sv. mašo.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

10. nedelja: 13. po Binkoštih; Lavrencij, mučenik.
11. ponedeljek: Tiburcij, mučenik; Suzana, devica.
12. torek: Klara, devica; Hilarija, mučenica.
13. sreda: Hipolit in Kasijan, mučenika; Radegunda.
14. četrtek: Evzebij, spoznavalec; Anastazija, devica.
15. petek: **Velika Gospojnica, Vnebovz. Mar. Dev.**
16. sobota: Rok, spozn.; Hijacint, duh.

* **Osebnost.** Deželni odbornik g. Fran Ročič je te dni šel na dopust in se vrne še le dne 2. septembra zopet nazaj v Gradec.

* **Iz poštne službe.** Poštni aspirant Gabriel Sfiligoj pri Sv. Ani na Krembergu je dobil mesto tamošnjega poštne upravitelja.

Iz politične službe. Namestniški konceptni praktikant Egon Schrey pl. Redlwerth v Ptuju je imenovan za namestniškega koncipista ad personam. — Okrajni tajniki Ivan Koudelka v Mariboru, Ant. Ivanetič v Brežicah, Jožef Požun v Ptuju in Jožef Kramberger v Celju so pomaknjeni v 9. činovni razred. — Kancelist Franc Ramitsch v Mariboru je imenovan za okrajnega tajnika ad personam v Mariboru.

* **25letnico mašništva** je obhajal dne 22. julija pri Mariji Pomagaj na Brezjah v krogu svojih tovarišev poslanec dr. Krek.

Slavnostna zborovanja na hrvaško-slovenskem katoliškem shodu. Slovenski slavnostni govorniki so sledeči: Na ljudskem zborovanju v nedeljo dopoldne govori (dr. Breje (Celovec): Za krst častni. Hrvaški govornik se določi te dni. V ponedeljek pop. od 5. do 7. ure v veliki dvorani hotela „Union“ govori dr. Mat. Lavrenčič (Istra): Katoliška načela in javno žrtvljenje in dr. Hohnjec (Maribor): Katoliško izobraževalno delo. V torek ob istem času in pa ravno tam govore državni in deželni poslanec Grafenauer: Katoliška in narodna šola; dr. J. Srebrnič (Gorica): Katoliški tisk; dr. Lampe (Ljubljana): Avtonomni zastopi in katoliška misel. V sredo dopoldne ob 9. uri v veliki dvorani hotela „Union“ govore dr. J. Mantuani (Ljubljana): Vera in umetnost in dr. J. Adlešič (Ljubljana): Ljubezen do domače zemlje. — Sklepni govor ima presvitli knez in škof ljubljanski dr. A. Jeglič.

* **„Sveta vojska.“** Tistim, ki želijo abstinencne znake; naznanjamo, da mariborsko protialkoholno društvo „Sv. vojska“ ne naroči posebnih znakov, — ker bi se ne izplačalo. Kdor želi imeti tak znak, naj se obrne na „Sv. vojsko“ v Ljubljani. — Po nekaterih župnijah se pridno snujejo znanstveni odseki in se oglašajo lepo število udov I. in II. stopnje, po drugod pa je vse gluho, da, nekateri gospodje so naravno sovražni protialkoholnemu gibanju. Kako mogočno je že protialkoholna vojska organizirana med Nemci in Lahi, mi pa tičimo do ušes v alkoholizmu in se čutimo dobro, kakor Kitajec, ki se nasrka opiuma. — Od 22. do 27. septembra se vrši v Milanu na Italijanskem XIV. mednarodni protialkoholni shod, ki ima zelo praktičen spored. Udeleži se ga tudi ljubljanska in mariborska „Sv. vojska.“

* **Zgodovinsko društvo** za Slovensko Stajersko je ravnokar izdalo 1.—2. letošnji snopič svojega glasila „Časopis za zgodovino in narodopisje.“ Med drugim najdemo v tej številki sestavke, ki se nanašajo na te-le kraje na Spodnjem Stajerskem: Ptuj, Vodole, Naraplje, Šoštanj, Sv. Peter na Kronski gori, Šmiklavž na Plešivcu. Udje „Zgodovinskega društva“, ki plačujejo 5 K na leto, dobivajo „Časopis“ brezplačno. Imamo brez števila društev, a le zelo malo jih je pri „Zg. dr.“ Vsako znatnejše nepolitično društvo bi naj bilo ud „Zgodovinskega društva“ in imelo „Časopis“ v svoji knjižnici. Pa tudi drugače podpirajmo društvo s tem, da mu za muzej zbiramo starinske, v zemlji izkopane reči, starinsko orodje in orožje, staro narodno nošo, stare podobe, knjige in pisma. Pa ne iščite pri tem umazane dobičkarije, ker društvo nima denarja, kakor ga imajo židovski in nemški agentje, ki take reči kupujejo. Milijonov, ki jih izmečemo tujcem v žep za šnops in pivo, se nam ne zdi škoda, ampak žrtvovati kaj za domačo koristno napravo, to je škoda. Takšna narodna zavednost

je za figo. Narod, ki ne zna in noče ceniti svoje lastne zgodovine, ni vreden in ni sposoben, da se o hrani.

Romarski vlak v Marijino Celje vozi dne 11. avgusta iz Maribora. Vožnja stane iz Maribora, Pesnice, St. Ilija in Spielfelda tje in nazaj v III. razredu 8 K 80 vin., v II. razredu pa 13 K. Vlak bo vozil po sledečem voznem redu:

Iz Maribora	ob 1. ur 05 min po noči.
Iz Pesnice	" 1. " 17 " " "
Iz Sentilja	" 1. " 29 " " "
Iz Spielfelda	" 1. " 39 " " "
V Kapfenberg pride	" 4. " 15 " " zjutraj.

Ako bude več kakor 800 romarjev, se bodo ti iz Kapfenberga v Au-Seewiesen peljali v dveh vlakih. Prvi bo odšel iz Kapfenberga ob 4. uri 30 min. zjutraj in pride v Au-Seewiesen ob 5. uri 50 minut. Drugi odide iz Kapfenberga ob 8. uri 25 minut in pride v Au-Seewiesen ob 9. uri 44 minut. Nazaj se vrnemo dne 13. avgusta. Tisti romarji, ki se bodo iz Kapfenberga peljali z drugim vlakom, bodo imeli v Kapfenbergu službo božjo. Prvi vlak gre iz Au-Seewiesena ob 1. uri 24 minut in pride v Kapfenberg ob 2. uri 40 minut popoldne. Drugi vlak odide iz Au-Seewiesena ob 5. uri 20 minut popoldne in pride v Kapfenberg ob 6. uri 30 minut zvečer. Iz Kapfenberga odide vlak ob 7. uri zvečer.

V Spielfeld pride	ob 9. uri 08 min. zvečer.
V Sentilj	" 9. " 19 " " "
V Pesnico	" 9. " 29 " " "
V Maribor	" 9. " 42 " " "

Iz Maribora do Kapfenberga in nazaj bo vozil samo en vlak. Ker železnica iz Kapfenberga v Au-Seewiesen nima na razpolago dovolj vozov za osebe, bodo pripravljene tudi popolnoma omiti tovorni vozovi, v katerih bodo postavljene klopi. Iz Au-Seewiesena v Marijino Celje je hoda še 7 do 8 ur. Na razpolago bodo tudi omnibus-vozovi, na katerih stane sedež s a m o t j e 5 K. Za nazaj si bodo romarji voz lahko sami najeli v Marijinem Celju.

*** Na novih mašah** se spomniti „Slov. Straže.“ Naj opozori kaj zaveden Slovenec ali Slovenka goste, ko so najbolj židane volje, da je naša dolžnost, da ob veselih prilikah darujemo za naše obmejne Slovence.

*** Našim društvom.** Več članic S. K. S. Z. še ni vposlalo statističnih pol. Dofični sezname se nujno rabijo. Mnoga društva zabavljajo, če ne najdejo v društvenem koledarčku podatkov o svojem društvu. Zabavljanje nič ne pomaga. Treba je le pole izpolniti in jih takoj vposlati naravnost osrednji S. K. S. Z. v Ljubljano. — Več društev še tudi ni plačalo udnine S. K. S. Z. za leto 1913.

*** Zanimiva 40letnica.** V Varaždinu se je dne 2. avgusta obhajalo izredno slavlje. Hrvaški pešpolk št. 16 je slavil slovesno 40letnico, kar se je opustila mejna vojaška straža ali granica. Ob 1/9. uri dopoldne je častna stotinja prinesla iz vojaškega muzeja (shramba za starinske reči) staro častitljivo in vso prestreljeno zastavo graničarskega polka na dvorišče pred polk, ki je bil v paradi. Vojaški duhovnik Gruš je služil na prostem sv. mašo, vojaški kaplan Veseli pa je imel na vojaštvo navduševalno pridigo, v kateri je slavil hrvaške vojakke kot vedno zveste Bogu, cesarju in domovini. Polkovnik Vrkljan se je v govoru spominjal junaških činov, ki jih je polk izvršil v bojih na Nemškem in pod očetom Radeckijem v Italiji. Stotnik Perne je še posebej povdarjal slavno zgodovino, ki jo ima polk za seboj, kar so vojaiki pozdravili z gromovitimi živio-klici. Na to so se med častnike in vojake razdelila razna odlikovanja. Slavnost se je končala s poklonitvijo častne stotnije z zgodovinsko in sedanjo zastavo pred brigadnim poveljnikom. Popoldne se je vršila slavnostna pojedina za častnike in tudi moštvo je bilo bogato pogoščeno.

*** Advokatski list.** „Straži“ poročajo iz Ptuja, da bodo mlado- in staroliberalni odvetniki na jesen začeli izdajati lastno glasilo, ki bi naj bilo liberalcem nekako to, kar je nam „Straža.“ Premožnejši somišljeniki, naročite si „Stražo“!

*** Nemška poštenost in zvestoba.** V Berlinu je stalo te dni pred sodiščem sedem nemških častnikov in uradnikov nemškega vojnega ministrstva, ki so bili obtoženi, da so se dali od zastopnika Kruppove tovarne za kanone, nekega Brandta, podkupiti, ter so izdali važne tajnosti o uredbi in sestavi največjih pušk in topov nemške armade. Kruppova tovarna je imela v Berlinu uradnika Brandta, kateri je pijančeval z nemškimi častniki in uradniki in tako zvaobljal iz njih mnoge tajne reči, ki jih je na to uporabljal pri svoji tvrdki in po tej so za iste zvedele tudi druge države. Obravnava je pokazala, da so obtoženi nemški častniki in uradniki sprejemali od Brandta darila v denarju za izdane tajnosti. Sodišče je obsodilo obtožence v ječo od 3 tednov do 6 mesecev in povrnitev zneskov, katere so sprejemali od Kruppovega agenta. Častnikom se odvzamejo tudi njih šarže, uradniki pa izgubijo službe. Zadeva je zelo umazana. Milijonar Krupp, ki je lastnik največje svetovne tovarne za topove in druge vojaške potreščine, je užival do sedaj veliko naklonjenost — nemškega cesarja! Cesar je Kruppa večkrat visoko odlikoval, a Nemeec Krupp je cesarjevo naklonjenost izrabil v svoje namene. Nemška poštenost in zvestoba se tukaj kaže v čudni luči.

*** Kakoršno življenje, takšna smrt.** V Čikagi v Ameriki si je prerезal vrat slovenski socialist Miko Kulovic, ki je „Amerikanskemu Slovenceu“ (glasilo katoliških Slovencev v Ameriki) stavil vprašanje, ali

je človeška duša okrogla ali štiriogla in v katerem delu telesa prebiva.

*** Blagoslov pri živini.** Martin Čagran, posestnik iz Stavenskega Vrha, občine Očeslavci, fare Sv. Peter pri Radgoni, je pač srečen človek. In zakaj bi tudi ne bil, saj ima kravco, ki mu je dala že trikrat zaporedoma dvojčke. Pač lep napredek in pomoč pri živinoreji! Predlaskem je izkotila na „fašenk“, lani o „vüzmi“, letos pa o „fünğıštih.“ Vsa-kokrat po sreči! Ker je ta „dobra mati“ že precej jensenska in se je treba bati pri takih srečah — nesreče, morala bo v doglednem času „rajžati“ od hiše.

*** Na kranjski kmet. Šoli** na Grmu se prične celoletna in zimska šola meseca novembra. Za kranjske mladeniče je razpisanih 36 prostih mest. Plačujoči učenci plačujejo v letni šoli 300 K, v zimskem tečaju pa 150 K. Nekolekovanе prošnje je poslati na ravnateljstvo imenovane šole do dne 15. septembra t. l. Tam se dobe tudi natančnejša pojasnila.

*** Semena za poljedelce.** Poljedelsko ministrstvo je določilo, da se morajo poljedelcem, ki za to prosijo, prodajati semena. Cene se ravnajo po buda-peštanski borzi.

*** Tržno poročilo.** Sladkorne tovarne so sklenile, znižati ceno sladkorju za 2 K pri 100 kg. Letina sladkorne pese bo letos baje izborna, v tem je tudi vzrok nižjih cen sladkorju. — Avstrijski tovarnarji mila zvišajo ceno navadnemu milu za 4 K pri 100 kg, finejšemu pa samo za 1 K. Tovarnarji-boga-taši torej čuvajo gospodo, ki rabi fina, dišeča mila, pred višjimi cenami. — Na živinskih tržiščih se opazuje vlage lepo raste, se je cena živini nekoliko povzdignila. Stalnega povišanja cen pa ni pričakovati, ker so zaloge sena skrajno pičle. Cena pitanim volom je poskočila za 1—2 K pri 100 kg. — Žito vstraja pri ceni prejšnjega tedna. — Denarni trg se je radi ugodnih poročil z Balkana v toliko zboljšal, da so cene raznim delnicam in vrednostnim papirjem poskočile skoro do navadne višine.

*** Za Slov. Stražo** se je nabralo na primiciji č. gospoda dr. Volčiča na Frankolovem 10 K 40 v. — Veliko število obrablenih znamk sta darovala Vidmajer Fr. in Paulšek Vladimir. Hvala lepa!

*** Prošnja.** Odboru za Flegeričev spomenik je došlo do sedaj od prijateljev in znancev pokojnega pesnika ter drugih rodoljubov slovenskih toliko denarnih prispevkov, da so z njimi pokriti stroški za oba spomenika (nagrobnik in plošča na domu). Ker pa bo imel odbor tudi ob slovesnem odkritju, ki se vrši dne 17. avgusta t. l. pri Sv. Bolfeaku na Kogin in pa v Vodrančih, še dokaj stroškov, na katere niti prej niso bili in ker manjka v imeniku p. n. darovalcev še precej imen onih čislanih gospodov, ki so bili s Flegeričem — kakor povzamemo in zapišemo pokojnega pesnika — v precej ozki prijateljski zvezi, zato se obračamo tem potom še enkrat do vseh častilcev Flegeričevega spomina, ki še niso nič darovali, naj nam naklonijo blagotono še kak prispevek, da nam bude tako mogoče častno izvesti nalogo, ki si jo je zadal v tem oziru odbor. Po končanem odkritju Flegeričevega spomenika in spominske plošče, objavimo vsa imena p. n. darovalcev, tudi onih, ki smo jih bili svoječasnó že izkazali. Denarne prispevke prispevke sprejema blagajnik odbora I. Kolarič, posestnik, ali pa tajnik A. Kosi, nadučitelj, oba v Središču.

Grozen požar.

Cirkovce, 4. avgusta 1913.

V soboto, dne 2. t. m., je strašen požar divjal na Dravskem polju. Okoli 1/5. ure pop. je nastal požar v Pongereh pri pos. J. Unuk v parni. V trenutku je izbruhnil plamen skozi slamnato streho. In ker je bil močan veter, je bila skoro cela vas v plamenu in ni bilo mogoče ničesar rešiti. Veter je zanesel gorečo slamo v bližnjo vas Gornje Jablane in v par trenutkih je bila cela vas v ognju. Škode je približno 200.000 kron! Zgorelo je v Pongereh 11 poslopj in v G. Jablanah 13. Vsi so močno prizadeti, ker jim je zgorelo vse seno, snopje, slama, zrnje, skoraj vsem vozovi in vsa druga gosp. orodja. J. Beranič v Pongereh je zgorela 1 svinja, poldrugo leto stara telica in 2 vola; tudi pri drugih posestnikih so svinje zgorele, vsem pa skoraj vsa perutnina. Nekateri si nimajo kaj obleči in lačnim otrokom jesti dati. Ljudstvo je obupano in nujna pomoč je potrebna. Strojna zadruga v Cirkovcah je ravno mlatila s svojimi stroji v G. Jablanah, motorja in mlatilnice ni bilo mogoče rešiti, pokončana sta in zadruga ima škode 6000 K. Stroja sta bila zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici. Vsi posestniki so bili zavarovani, toda zavarovalnina ne bo niti polovico škode pokrila.

V pondeljek popoldne so ogledali pogorišče gospod uradni vodja c. kr. okr. glavarstva v Ptuj, pl. Netolicka, g. državni poslanec M. Brenčič, g. deželni poslanec J. Ozmeč v spremstvu domačih gg. duhovnikov in župana, ter obupajoče ljudstvo tolažili.

Kako je ogenj nastal, se ne zaa, ali po otrocih, ali od mimo idoče železnice. — Požarne brambе v Cirkovcah, Šikolah, od Sv. Lovrencia na Dr. p. in druge so neumorno delale in omejile, da se požar ni dalje razširil.

Mariborski okraj.

m Maribor. Otvoritev novega dravskega mostu bo najbrž že v soboto, dne 23. avgusta. Po Mariboru se govori, da pride k otvoritvi tudi en član ces. hiše, baje nadvojvoda Friderik. Če res pride nadvojvoda, moramo Slovenci poskrbeti z obilnim obiskom, da bo visoki gost spoznal, da se nahaja na slovenski zemlji. Mestni župan dr. Šmiderer zastopa želje svojega nemškega mestnega prebivalstva, okrajni

glavar pl. Weiss pa ima dolžnost in nalogo, zastopati želje svojega slovenskega političnega okrajja!

m Izpod Pohorja. Zopet se mi nudi prilika, obiskat in pogledat v mojo ljubo domovino, v prijazni mi rojstni kraj Sv. Lovrencia nad Mariborom. Več let že sem gojil željo, videti moje ljube in drage prijatelje in rojake, katerih že dolgo vrsto let nisem imel priložnosti videti in se veseliti pri njih. O, kako se mi srce razveseli, ko vidim zopet svoj prijazni in lepi trg ves prenovljen, več novo zidanih hiš z obširnimi gospodarskimi poslopji, lep drevored, električno razsvetljavo itd. Res, drugo je skoro vse v lepem stanu, samo ceste so žalibog slabe, ker, kakor sem slišal, se zdaj veliko vozi (ker je velik promet z lesom), a se na popravo cest le malo misli. Grem dalje skozi trg in zagledam svojo ljubo in lepo farno cerkev, pri kateri so ravno popravljali zvonik in je bil brez strehe. Pregledujem to priljubljeno stavbo, vidim letnico nad glavnimi vratami 1766, takrat so namreč pozidali cerkev v slogu, kakor je sedaj. A zvonik je starejši, še tisti, kakor je bil pri stari in majhni cerkvi, seveda je bila tista veliko manjša, kakor je sedanja in zvonik je k sedanji prenizek. In kakor pravi ustno izročilo, so naši pradedi, ki so cerkev zidali, dejali: Mi postavimo lepo cerkev, a naši potomci pa si naj zvonik dozidajo, da bo primeren k cerkveni stavbi.

m Hoče. Naš telovadni odsek Orel je dal letos cesarju enega vojaka. To je vrl fant Janez Sel iz Bohove.

m Gor. Polskava. V soboto, dne 19. julija, je zatisnila oči, previdena s sv. zadrument, blaga dekla Uršula Reich, v 75. letu svoje starosti. Zvesto je služila od l. 1874 pri svojem gospodarju Antonu in Jožefi Bergles, posestniku v Zg. Polskavi. Slovela je daleč na okrog kot vzorna dekla, vsem deklam v vzgled. N. v m. p.!

m Maribor V nedeljo, 10. avgusta na veselico društva „Skala“ v St. Peter! Pokažimo vrlim Šentpetranom pred vratmi Maribora, da jih cenimo in napravimo jim s posetom veselje.

m Sv. Peter pri Mariboru. Na zadnjo nedeljo napovedana veselica našega društva „Skala“ je bila vsled slabega vsemena preložena na prihodnjo nedeljo, 10. avgusta. Vrši se po večernicah na vrtu g. Muršeca Obeta biti zelo veselo. Na razpolago imamo krog 150 dobitkov. Domačini in sosedi pridite!

m Kamnica pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, 10. avgusta priredi naša mladina veselico z igro „Čašica kave“ in petjem popoldan po večernicah v gostilni g. Marinška. Demačini in sosedje, pridite v obilnem številu!

Ptujski okraj.

p Ptuj-Vareja. Javno vprašanje na ptujski okrajni odbor: Na novo cesto, ki pelje v Tramberg, je pustil okrajni odbor navoziti gramoza. Ker se nam zdi, da kupi gramoza nimajo prave mere, zahtevamo, da okrajni odbor da kupe na stroške voznikov premeriti, sicer se bo poskrbelo, da se dožene, ali res meri vsaki kup en kubični meter.

Hajdin pri Ptuj. Dne 29. julija, okrog poldneva je izbruhnil v Spodnjem Hajdinu velikanski požar, ki bi bil lahko usodepoln za celi kraj, ker so hiše večinoma s slamo krite in je vrhu tega še pihal močen veter. Ogenj je nastal v škednjo posestnice Terezije Zupanič in se je takoj naglo razširil, da je v kratkem času bilo v plamenu škedenj, hiša, gospodarsko poslopje in en hlev. Zgorele so v teh poslopih tudi vse zaloge in gospodarsko orodje, enoletnemu prostovoljcu Hesshauerju, ki je bil tukaj nastanjen z 6. eskadronom huzarjev, fotografični aparat, v vrednosti 400 K, nadalje več druge vojaške oprave itd. Tudi sosedu Juriju Zupaniču je zgorela hiša, gospodarsko poslopje, svinjak in hlev, vsa gospodarska oprava, žito in štiri svinje; istotako je še tudi pogorel Matija Čebelj. Konečno se je posrečilo združenim požarnim brambam, omejiti požar, A ker so bili vsi le z majhno svoto zavarovani, so hudo prizadeti.

p Sv. Ana v Halozah. Minuli so dnevi 25., 26. in 27. julija, dnevi polni obilnih milosti za našo faro. Obhajali smo tridnevno na čast materi sv. Ani. Na stobine romarjev je prihitelo v procesijah in posamezno iskati pomoči in tolažbe k sv. Ani na krasen haloški hribček. Sv. zakramente je prejelo nad 1000 kristjanov. Vsaki dan so bile tri pridige in štiri sv. maše. Pridigovali so velečastiti gospodje: P. Janez Reberc, kapucin iz Lipnice, petkrat; Vinko Kraner, bivši kaplan v Zavrču, sedaj pri Sv. Petru pri Radgoni, enkrat; domači kaplan Ivan Baznik enkrat. Spovedovali so večino dneva po trije gospodje duhovniki. V soboto, dne 26. julija, smo imeli popoldne ob treh veličastno procesijo od farne cerkve Sv. Barbare k Sv. Ani, v kateri so nosile mladenke Marijine družbe krasen kip sv. Ane, dar in zaobljuba blage rodbine Bratušek, katere sin je velečastiti gospod župnik na Svetinjah pri Ormožu. Po procesiji je kip blagoslovil in nato govoril krasen govor č. gospod domači župnik Ivan Vogrin. Pri vseh mašah, kakor tudi pri procesiji, je prepeval naš vrlo izvežbani pevski zbor pod vodstvom gospoda organista Fr. Zagožena in nam s tem prekrasne cerkvene slovesnosti povišal. V nadi, da se drugo leto še v obilnejšem številu vidimo in prosimo za pomoč sv. Ano, Vam kličem: Na svidenje!

p Ormož. V nedeljo, dne 27. julija, je imela tukajšnja Mladeniška in Dekliška zveza svoj redni in mesečni sestanek, na katerem je govoril visokošolec g. Hodžar o pomenu našega društva.

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. (Žrtva alkohola.) Martin Zorec, 65 let star viničar pri Kodilčevih klumpi (beri Klumpi) na Kogu se je dne 31. julija letos ustrelil ob pol 8. uri zjutraj z možnarom proti toči. Razneslo mu je glavo in zgornji del prs tako, da je ostalo samo spodnji del prs, roke in ostalo truplo, to je spodnji del života. Mačke so mu snedle možgane, ki so se razleteli po vinogradu. Samomorilec se je že hotel večkrat tako usmrtiti. Nesrečni alkohol, izpil ga je v osmih dneh za 60 K, kar je sicer neverjetno, a žalibog resnica. V tej župniji je 6, reci: šest krčem z žganjem. Ena v Gomili, dve na Kogu, ki nista narazen več kot pet minut, ena v Lačovesi, ki je od one na Kogu kakih 500 korakov oddaljena, ena v Jastrebihi in ena v Vodranjih. Zdaj je nekdo na Kogu dobil dovoljenje za krčmo, ki je sosešč krčmarjev v Lačovesi. Vzrok tolikih krčem so tisti, ki jih dovoljujejo.

p **Sv. Barbara** v Halozaah. Naši romarji, ki so romali na božjo pot na Ptujsko goro, so se zopet odlikovali. Naši fantje in vsi skupaj so pobirali za zastavo Mladeniške Marijine družbe. Zvečer so se fantje zmenili in so začeli pobirati. Vsak je rad daroval nekaj, tudi romarji iz drugih far so radevolje prispevali. Čast našim fantom, ki so sprožili to misel. S tem so pokazali, da so pravi romarji, da so mislili na Marijo in njeno zastavo, za katero so nabrali večjo svoto. — Dne 23. julija je bila pri nas grozna povodenj in nalivi. Od 11. ure naprej je lilo neprenehoma do 2. ure popoldne kakor iz škafa. Škoda je mnogo tisoč kron. V Paradižu je namreč bila taka ploha, da se je začela zemlja plaziti z drevjem vred in vsem, kar je bilo na njej. Nekaterim posestnikom je napravilo na tisoče škode. Zaspalo je ceste in pota, da k nekaterim posestnikom ne more nikdo z vozom in ne po poti, ker se ne pozna, kje je bila steza. Zemljo, ki se je utrgala, je zaneslo na njive in travnike, da je škoda res velika. Rekaterim je utrgalo ravno od vogla, da ne morejo okoli hiše iti. Nekemu žganjarju je odnesel plaz žganjarijo, da niti trohice ni ostalo. Drugim je odneslo krompir, zelje, fižol, žito, pšenico in sadno drevje in vse, kar je le moglo nesti seboj. Tudi gozde je utrgalo in drvelo z drevjem v jarke. Grozno je sedaj gledati to strgano zemljo. Nekaterim je lepa deteljišča odneslo in tudi vinograde. Vsi travniki so bili poplavljeni. Otava je vsa blatna. Potoki so izstopili, voda je bila od brega do brega. Voda je tudi mostove pokopala, več jih tudi odnesla.

p **Ptuj**. Dne 10. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne bo v prostorih Kmečke posojilnice zborovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze za delavce, posle in viničarje. Pridite!

p **Sv. Lenart** pri Veliki Nedelji. Mlad zveza priredi prihodnjo nedeljo, 10. avgusta po večernicah ob 8. uri popoldne s pomočjo šentlenartske dekleške Marijine družbe gledališko predstavo „Svoje glavna Minka“. Cisti dobiček je namenjen za olepšavo naše cerkve.

p **Središče**. Dne 10. avgusta ima Dekliška Zveza mesečni sestanek.

p **Božidar Flegeričeva slavnost** povodom odkritja njegovega nagrobnika pri Sv. Bolfenku na Kogu in spominske plošče na pesnikovem domu v Vodranjih bo v nedeljo, dne 17. avgusta. A. Pri Sv. Bolfenku: 1. Ob 10. uri slovesna sveta maša; 2. Odhod na pokopališče; 3. Slovesno odkritje nagrobnika: a) Nagrobni govor (govori častni konzist. svetnik veleč. g. Val. Cajko iz Varazdina); b) Pesem „Bogu“ (moški zbor, besede Bož. Flegeričeve, vglasbil A. Nedved); c. Odhod na Flegeričev dom v Vodrance. B. Na Flegeričevem domu v Vodranjih: a) Pozdrav gostov (govori načelnik odbora za Flegeričev spomenik g. Jos. Sinko); b) Slavnostni govor z odkritjem spominske plošče (govori g. profesor dr. Hešič iz Ljubljane); c) Pesem „Molitev za slovenski rod“ (moški zbor, besede in napjev zložil Avg. Leban). Ljudska veselica z godbo, petjem, govori itd. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

p **Žetale** pri Rogatcu. Pri romarski cerkvi Marija Trošt se vrši osemindesetna jubilejna slavnost. Začetek v torek 12., sklep drugi torek 19. avgusta. Slavnost in z njo združene govore vodijo č. gg. od Sv. Jožefa pri Celju. V nedeljo po Veliki Gospojnici je kakor vsako leto pri Mariji Trošt znani veliki romarski shod.

Ljutomerski okraj.

1 **Ljutomer**. Ker je naš ljutomerski dopisnik izrazil mnenje nekaterih tamošnjih somišljenikov, da je dopis o „farovških falotih“ prišel nemara iz Vučjevasi, prosil nas gospod načelnik Cvetko iz Vučjevasi v svrhu, da bi se ne sumničilo neutemeljeno, naj priobčimo njegovo izjavo, da on ni napisal istega surovega odgovora v „Nar. Listu“ in da ni ž njim sploh v nikakvi zvezi — kojoj željo smo s tem radevolje izpolnili.

1 **Ljutomer**. Utonil je dne 1. avgusta popoldne v Ščavnici pri občinskem mlinu učenec četrtega razreda Franc Bukovec. Ko so kopajoči tovariši videli, da se nesrečnež potaplja, so odbežali, namesto da bi klicali ljudi na pomoč. N. v m. p.!

1 **Sv. Jurij** ob Ščavnici. „Slovenska Dijaška Zveza“ priredi dne 15. avgusta veselico, ne 10. avg. kakor smo zadnjič poročali. Opozarjamo na to in vabimo domačine in sosede da pridejo 15. avgusta. Na vsopredju je igra „V Ljubljano jo dajmo“ in prosta zabava. Sodeluje domače pevsko društvo in dijaški tamburaški zbor.

1 **Ljutomer**. V nedeljo, 10. t. m. po večernicah bo v bralni sobi predavanje ljutomerskega „Orla“. Govori g. kaplan Rezman Pridite!

1 **Mala Nedelja**. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 17. t. m. po rani službi božji v šoli zborovanje s predavanjem o živinozdravstvu, ki ga ima že znani okr. živinozdravnik g. Pirnat. Živinozdravci pridite! — Popoldne po večernicah pa ima isti gospod podučno predavanje o kokosjereji, h kateremu se gospodinje prav posebno vabijo.

Slovenjgraški okraj.

s **Sv. Duh** na Ostem vrhu. Zadnja „Marburgerca“ jadikuje, ker ostane pri Sv. Duhu tudi zana-prej slovenska šola. Dopisnik, znani dogospodarjeni posilinenški kmet, pa v tem poročilu nesramno zavija, češ, da je bil Sv. Duh že od nekdaj nemška po-

sest. To je navadna laž! Naš kraj je že od nekdaj slovenski, ljudstvo se v ogromni večini prišteva med Slovence in celo v sosednjih Lučanah in na Kaplji je v resnici skoro večina Slovencev. Le pri ljudskem štetju so nas kar jednostavno zapisovali med Nemce. Slovenci pri Sv. Duhu pa se ne damo ponemčiti in si vsiliti od kakega plesnjivega štajerci-janca prepričanja. Mi pa ostanemo, kakor smo bli, slovenskega srca, slovenske krvi!

s **Sv. Anton** na Pohorju. Z našega kraja le malo kaj novic pride v svet. A tudi mi se začenja-mo gibati. Čeravno so državnozbornske volitve še da-leč, vendar že nek liberalni prvak agitira za bodo-čega liberalnega kandidata. Vsako, še tako malo pri-liko porabi in ruje proti naši stranki in našim pri-stašem. Pri zadnjih volitvah smo se žal dali zvabiti v nasprotni tabor, a sedaj smo že sprevideli, da med liberalci za poštenega kmeta in delavca ni prostora. Če še bo liberalec kedaj lazil okrog nas, mu bomo vrata pokazali. P. M. pa si naj ne misli, da smo mi kmetje v njegovem taboru. Ne, mi smo pristaši Kme-čke Zveze in želimo, da bi poslanec dr. Verstovšek priredil pri nas kak shod.

s **Starigr**. Kmetijsko bralno društvo priredi dne 10. avgusta ve-liko narodno veselico v proslavo Konstantinovega jubileja.

s **Sv. Uršula** na Plešivcu pri Slovenjgradu. V nedeljo, 23. avg. priredi Jugoslovanska strokovna zveza štajersko-koroškega okrožja III. veliki slavnostni izlet k Sv. Uršuli. V soboto zvečer, dne 23. avgusta skupni prihod štajerskih in koroških delavcev ob pol 5. uri. Nato se vrši zelo važno praktično delavsko zborovanje. K temu zborovanju sme-jo priti samo člani J. S. Z. in zaupne osebe. Nato sledijo cerkvena sv. opravila. Drugo jutro, v nedeljo, dne 24. avgusta ob 6. uri sveta maša, pridiga in procesija. Po sv. opravilu je zborovanje J. S. Z. zuna-j pod milim nebom. Na shodu poročata g. dr. Veble in Vek. Zajc. Pridite vsi delavci tudi iz sosednjih krajev.

Konjiški okraj.

k **Radanaves-Osredek**. Nedavno so razposlali v svet uradni izkaz o stanju rudnikov v letu 1911. Za iste skrbi v Avstriji 10 rudarskih uradov, od teh po-slujejo na Štajerskem 3, namreč: Ljubno, Gradec, Celje-Ljubljana. Vsega priporočila vreden delavski časnik „Naša Moč“ v Ljubljani razkazuje „plače ru-darjev in premogokopih“ po vseh deželah. Nas seveda najbolj zanima domači okoliš Celje-Ljubljana. Tukaj je v premogovnikih zaposlenih 3968 rudarjev, na enega pride po 298 šihov s povprečno plačo 960 K 70 vin. na leto ali po 3 K 22 vin. dnevno. To velja samo za kopače in za vozače. Bodi pristavljamo, da imepovani list rudarjem priporoča, naj bi za nemški izraz „Hauer“ v občevanju rabili besedo „kopač“, a namesto „Förderer“ naj bi rekali „vo-zač“. Zapomnimo si to! Drugih odraslih dejavcev v jamah je bilo 274 oseb, posameznih po 378 šihov z letno plačo 957 K 43 vin. ali 3 K 10 vin. na dan. Odraslih delavcev izven jame 1683 po 300 šihov in povprečno plačo 839 K 1 vin. ali 2 K 80 vin. dnevno. V okraju Ljubno so kopači in vozači zaslužili po 4 K 5 vin., delavci v jamah po 3 K 55 vin., izven jame pa po 3 K 59 vin. na dan. V okraju Gradec 3 K 52 vin. prvi, 2 K 92 vin. drugi, 2 K 95 vin. tretji. Najvišje povprečno plačilo so kopači in vozači dobivali v oko-lišu Toplice-Most-Komotau na Češkem, namreč po 4 K 98 vin., delavci v jamah 3 K 56 vin., zunaj jame pa po 3 K 76 vin. dnevno. Najslabši zaslužek imajo v ru-darskem okolišu Galicija, to je prvi zaslužijo po 2 K 14 vin., drugi po 1 K 43 vin., tretji pa po 1 K 43 vin. dnevno. Za nerudarje veljaj pripomba, da v rudarski okraj Celje spada tudi premogovnik Radanaves-Osre-dek.

k **V Čadramu** bo 10. t. m. po litanijah imelo kat. pol. druž-tvo Sloga zborovanje in bo pri istem g. poslanec P. Novak govoril o potrebi, da se iz Oplotnice napravi okr. cesta v Slov. Bistrico. Doma-čini in sosedje ste povabljeni.

Celjski okraj.

Celje. (Velika avtomobilska nezgoda.) V četrtek, dne 31. julija, se je zgodila v Levcu velika av-tomobilska nezgoda. Avtomobil znane bivše dunajske operne pevke Helene Odilon se je prevrgel po cest-nem nasipu v občestni jarek. Avtomobil se je razbil, gospa Odilon je težko ranjena in leži v Celju, njen mož, dr. Ratwan, in spremljevalec Biberovič sta od-nesla samo lahke poškodbe.

c **Hmelj**. Savinjska dolina, dne 4. avg. 1913. Akoravno nekatera poročila iz Savinjske doline v hmeljarskih časnikih poročajo, da se je zadnje dni hmelj slabo popravil, pa le poročam, da smo imeli zadnjih osem dni prav ugodno vreme za hmelj. Gol-ding se je razvil v bučke, da je veselje gledati, tako so lepo izraščene in ne preraščene. Pozni hmelj se tudi dobro razvija. Zadnjih osem dni s precejšno toploto so se vsi znaki kake bolezni odpravili. Vse kaže, kakor da bi narava, kar je pokvarila, hotela sedaj popraviti. V predprodaji se je zopet cena na-tegnila od 320 do 350 K in za danes še tudi te cene ne zadostujejo. Poročilo od 28. julija iz Žateca: Iz Štajerskega in Ogrskega so prišli prvi vzorci letoš-njega hmelja, zahteva se zanje 5 do 5.60 K za 1 kg. Ker so pa večidel vsi vzorci polni pogreškov, se le težko prodajo; če bi bilo blago lepo, bi se lahko do-bil odjemalec. Žatec, dne 31. julija: Le malo se pro-daja pri čvrstih cenah, skladišča so takorekoč prazna. Kar se tiče bernje na Češkem, dvomijo, da ga bodo pridelali eno tretjino od lanske bernje, kakor so se že pred kratkim nadejali. Tudi poročajo, da se tamošnjim hmeljarjem ponuja 5.20 do 6 K za 1 kg, pa ga ne prodajo v naprej. V zadnjem času se je ne-

ki stanje na Angleškem zelo poslabšalo, tako da se niti lanska slaba bernja z 375.000 met. stotov ne bo dosegla. Kar se Nemčije tiče, bi se po poročilih od tam sodilo, da se stanje hmeljski ravno ne poslab-šuje in tudi ne zboljšuje. Gotovo pač je, da bernja celega sveta ne bo tolika, kolikor se hmelja za eno leto potrebuje. Res je, da imajo pivovarjarji nekaj zaloge, a koliko, to pač nihče ne ve. Če se pivovar-narji o tem vprašajo, tako poročajo hmeljski časni-ki, ali nič ne odgovorijo, ali se pa izrazijo, da imajo zaloge za pol ali pa za celo leto dovolj. — Florijan Rak.

c **Obiralci hmelja**. Hmeljarsko društvo v Žalcu je izdalo naznanilo, da se bo letos obče obiranje hme-lja pričelo že v pondeljek, dne 11. avgusta. Obiralci dobe na južni železnici in sicer od vseh postaj od Brežice in Zagorja do Celja in tudi od Maribora do Celja sem in nazaj za polovico znižano voznino v III. razredu osebnih vlakov, ako se izkažejo z legi-timacijami, katere ima občinski urad na razpolago. Z eno legitimacijo se lahko pelje poljubno število o-seb ene skupine. Legitimacije morajo biti podpisane po županu, morajo imeti občinski pečat in se morajo skrbno shranjevati.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Navdaja nas nemalo veselje, da je tudi velika občina Škofjavas pri Voj-niku s Trnovljami in Ljubčno prestopila v tabor Slovenske Kmečke Zveze, oziroma S. L. S., kakor so pokazale občinske volitve. Znani Roblekov politični priganjač Mahen je torej na domačih tleh pogorel; zdaj bo menda pustil nas Šentjurčane in Drameljčane pri miru. Naš lokarski Urleb in njegovji trije po-litični srčki si pa lahko že sodbo naredijo, kako se bo izteklo pri nas, ako pride do zopetnih volitev. V slavnem rekurzu zoper prve volitve, katerega so kot zelo važno izpričevalo o brihtnosti tiste četvorice pri deželni vladi menda hranili v muzeji za važne listi-ne, je kot posebnaj točka ugovora tudi ta, da se je volilec v naši občini iz Škofjevasi prepozno dostav-ilo volilne listine. Ako bodo torej ti še enkrat vo-lili, so pokazali sedaj doma, koliko ima Urleb od njih pričakovati.

c **Vojnik**. Stopnice k cerkvi Marije sedem žal., za katere so Marijini častilci tisočake darovali, so dogotovljene in se bodo na praznik Marijinega vne-bovzvetja pred drugim sv. opravilom blagoslovile.

c **Škofjavas** pri Vojniku. Dopisnik „Narodnega Lista“ priznava, da so „občinske volitve za napred-no stvar končale neugodno.“ Nikakor pa ne pove, kako silno neugodno so izpadle. Tudi v 3. razredu, ki je bil dosedaj izključno liberalen, so propadli za okrog 100 glasov. Dr. Kukovec jo je takoj prvi večer popihal domov in drugi dan ga ni bilo več na voli-šče. Njegovi študentje Novačan, Vizjak in drugi so skušali še drugi dan nekaj rešiti, a so zopet videli popolen polom. Gospod Ivan Prekoršek iz Prekorja pri Celju, to moram še tudi omeniti, pa na veliko za-čudenje ni prišel. Iz miroljubnosti smo vzeli tudi še par mož iz nasprotne stranke med odbornike, ki, ka-kor upamo, bodo celjskim dohtarjem kmalu pokazali hrbet. „Narodni List“ pravi, da je nesloga napred-njakov zakrivila liberalni polom. Nekoliko je ta vzrok opravičen, kajti ni mogoče, da bi vladala prava slo-ga med ljudmi, ki se spoznavajo v eno stranko le po tem, da ne hodijo v cerkev, da zabavljajo čez duho-vnike in uganjajo še druge napredne grehe. Pravi vzrok pa je premoč naše stranke in pa res odločno in zavedno delovanje naših zavednih mož. Vsa čast vam, agitatorji, za dobro stvar, hvajla vsem volil-cem, ki so se volitev polnoštevilno udeleževali! Poj-dimo po tej poti naprej do nadaljnih zmag in kmalu bo odklenkalo pri nas raznim Mahnetom, Kukovcem, Laznikovcem in našim večnim študentom! — Kmet-volilec.

c **Ljubno**. V nedeljo je zborovala kmetijska po-družnica. Gospod župnik Dekortj je opozarjal na po-trebo skupnega delovanja med kmeti, na delovanje bikorejske zadruge in na dobrote, katere imajo čla-ni od kmetijske družbe, kjer se zavzemajo za povz-digo kmetijstva. Poslanec dr. Verstovšek je predaval o vzrokih draginje in o propadu kmetijstva. Načel-nik Kopušar se zahvali predavateljema. Nato se je razdelilo orodje, katero je poslala c. kr. kmetijska družba.

c **Gornja Ponikva**. Prihodnjo nedeljo dne 13. avgusta po-poldne po večernicah, bo na Gor. Ponikvi pri Jezerniku (Martin Jelen) veselica. Vspored: „Sinovo masčevanje ali spoštuj očeta!“ Igrakaz v treh dejanjih. Moške vloge. „Oh, ta Polona“, burka v dveh dejanjih. Zenske vloge. Med odmorji petje, šaljiva pošta itd. Vstopnina 40 vin. Pri veselici bo igrala tudi godba. Kot govornik nastopi novi župan Iv. Krajnc.

c **Frankolovo**. Čebelarstva podružnica v Novi cerkvi priredi v petek dne 15. avgusta t. j. na Veliko Gospojnico na Frankolovem, okolica Lipa pri Juriju Gorenšek čebelarški shod ob 3. uri popoldne. Predavat pride gosp. Iv. Jurančič, čeb. potovalni učitelj. Uljudno ste vabljeni vsi čebelarji in prijatelji čebelic in sladkega medu.

c **Dramlje**. V nedeljo, dne 10. avgusta priredi drameljska Mladeniška zveza ob pol 3. uri popoldne v prostorih kat. izobraževalnega društva shod. Vspored: govori in petje. Vsi mladeniči se uljudno vabijo na obilno udeležbo. Pa tudi drugi dobro došli. — Odhor.

c **V Sv. Rupertu pri Gomilskem** se vrši dne 10. avgusta ob 8. uri popoldne šolarska veselica v prid šol. knjižnice in potreb-ščinam ubožne šolske mladine Orlovaška šole.

c **Gornjigrad**. Dne 17. avgusta se vrši po rani službi božji shod S. K. Z. v kaplaniji. Poročal bo dr. poslanec dr. Verstovšek. c **Gornjigrad**. Bralno društvo priredi dne 10. avg. popoldne ob pol 3. uri v župnijskih prostorih kot Konstantinovo slavnost gleda-liški igri: „Skrivnostna zaroka“ ip „Spoštuj očeta“ z nagovorom in petjem. K obilni udeležbi se prijazno vabi.

c **Nova Štifta**. Ker letos ni mogoče zopet pri nas prirediti shoda, se kmetje udeležimo zborovanja v Gornjemgradu po rani maši dne 17. t. m.

c **Nazaret**. Dne 10. avgusta popoldne po večernicah se vrši v Nazaretu velik političen shod, katerega sklicje kat. politično društvo za

gornjegrajski okraj. Na shodu bo govoril posl. dr. Verstovšek. Kmetje, vsi na shod!

c Kokarje. Kmetje iz kokarske občine, udeležite se vsi shoda v Nazaretu, dne 10. avgusta po večernicah.

c **Gotovlje.** Požarna bramba se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k krasnemu uspehu (925 kron 40 v. čistega preostanka) slavnosti o priliki društvene desetletnice in blagoslovljenega novega skladišča. Zahvaljujemo č. gosp. župnika, da je blagoslovil skladišče. Zahvaljujemo bratska društva iz Arje vasi, Dolenje vasi, Družmirja, Gaberja, Levca, Polzele, Sv. Petra v S. d. in Zalca, da so se odzvali našemu povabilu.

c **Kaplja vas.** Požarna bramba priredi dne 17. avgusta veliko vrtno veselico pri g. Jožefu Turnšek.

Najnovejše.

Zmaga v Petrovčah. Pri včerajšnji občinski volitvi za III. razred so kljub hudemu pritisku liberalcev zmagali sami pristaši Slovenske Kmečke Zv. Slava!

Najnovejše z Balkana! Mir sklenjen! Vojska končana!

Sinoči, okoli pol 8. ure, so se zastopniki posameznih balkanskih držav zedinili na tiste pogoje, pod katerimi sklenejo mir med vojskujočimi se narodi. Danes ob 11. uri predpoldne se je mirovna pogodba podpisala. Meja med Srbijo in Bolgarijo bo tako tekla, da dobijo Srbi Štiplje in Kočano, Bolgari pa Strumico. Grško-bolgarska meja pa bo taka, da ostane Kavala ob Egejskem morju Grkom, Bolgari pa dobijo njeno ozadje na kopnem. Sklenilo se je tudi splošno razoroženje vojskujočih se držav.

Za Slov. Stražo se je nabralo na posavskem dekleškem shodu v Vidmu 14 K. Hvala lepa!

Pridobivajte nove naročnike!

Listnica uredništva.

Sv. Trojica v Slov. gor. in Ponikva: Svoje pritožbe proti pismomni utemeljite z razlogi in javite na ces. kr. pošto ravateljstvo v Gradcu. — Ptujsko polje: Le poglejte zadnji „Naš Dom“. prečitajte spise za mladenice in za mladenke (pod vaško lipo) in uvideli bode, kako koristno je, ako se ta list razširi med našo mladino. — Posavje: V zadnjem „Angeljku“ najdete krasne Sile Sardenkove pesmice za predavanje najmlajših med mladimi. Pozdravljeni! — Zibika: Povest o ženskem policaju je vsekako preosebnega značaja. — Vučja vas: Smo poslali g. Pušenjaku. — Hoče: Hvala! Smo že v zadnji številki poročali! Izročili „Našemu domu“. — Negova: Pritožbe glede šole javite šolski oblasti. — St. Vid pri Ptuj: Kakšno obleko nosijo posamezni ljudje, za to se zanimajo posebne vrste ljudi, naši bralci pa gotovo ne. — Mozirska okolica, Kozje, St. Jurij, Loka, Vitan i. dr.: Pride prihodnjič. — Slov. Bistrica, Borovci, Celje, Zetale, Sv. Trojica: Prepozno!

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 31. julija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 96—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 80—92 kron; suhi od 72—78 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—84, poltolste od 50—70, suhe od 40—48, biki od 63—92, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 70 do 92 kron. Kupčija slaba, cene neizpremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.16, K 1.32; teleta Ia (izjemoma cena od K 1.32 do K 1.36); mlade svinje od K 1.64 do K 1.70; nemške pitanske svinje od K 1.60 do K 1.66; ogrske pitanske svinje Ia od K — do K —; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.66 do K 1.60; mesne svinje od K 1.50 do K 1.60; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K —.90 do K 1.—; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene poskočile.

Sprejme se za svojo dekle od 13 let naprej pri g. Aleks Roman, pos., Jelenče 13, Pesnica. 980

Prodaj posestvo pri okrajni cesti 30 minut od postaje Store pri Celju. K posestvo spada hiša z 2 sobama, kuhinja, tri obokane kleti gospodarsko poslopje, hlev za svinje, vse novo, dva travnika, dve njivi, sadonosnik, bradje, zelo rodovitni vrt za zelenjavo, blizu 2 orala doraslega gozda. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri Juriju Esenko, Prožinska vas, p. Štore.

V najem se da gostilna tik farne cerkve pod ugodnimi pogoji na več let. Posebno pripravno bi bilo za kakšnega rokodelca. Kje pove upravištvo. 977

Išče se računski natarak, oženjen, izučeni mesar. Kje pove upravištvo. 984

Mizarske pomočnike dva ali tri vzame za stalno delo in dobro plačo. Jurij Kobale, mizarski mojster v Slov. Bistrici 29. 987

Učenec

se takoj sprejme v lepo urejen umetni mlin v graški okolici. Naslov v upravištvo pod št. 960. (Znamka).

Trgevec ne dobi lepše priliko za tako ugodnem kraju in nizki najemnini celo poslopje z dvema sobama, trgovino s pohištvo in dvema shrambama takoj prevzeti. Na željo se da v najem tudi hlev in 8 oralov travnikov vse tik poslopja v Pesjah pri Velenju. Lastnik je državni uradnik. Na pisma odgovori Jos. Jeschoung, Liezen. Gor. Štajersko. 968

Pekovskega učenca takoj sprejem iz poštene hiše in poštenih starišev. Dobi 6 K plače na mesec in tri letno učenje. Franc Horvat, pek, Cirkovce pri Pragarskem. 967

Nova hiša s 4 sobami, 2 kuhinji, klet, velik vrt, 1 njiva, hlev za 4 krave, 20 minut od glavnega trga v Mariboru se po ceni proda. Naslov pove Jakob Polanec v Pobrežju, Roseggerjeva ulica 18 pri Mariboru. 965

Hiša, 2 stanovanji, lep vrt se proda, Koroška cesta 94. 962

Proda se trgovina

v večjem mestu na Spod. Štajerskem; manufaktura in konfekcija, na najugodnejšem prostoru pod ugodnimi pogoji. Naplačilo 15 do 20.000 kron. Naslov se izve v upravištvo. 969

Gostilna

pri Konjicah (Spod. Štajersko) v veliki župniji, staro, zelo dobro mesto, nadstropna hiša, lepi gostilniški prostori, velika stanovanja, kurilno kegljišče, veliki hlevi, postransko poslopje, gostilniški in zelenjadni vrt, električna razsvetljava, se proda radi boleznih za priljubljeno ceno za 28.000 kron, 12.000 kron lahko ostane na posestvu. Zamenja se eventualno tudi za kako posestvo z gozdom na deželi blizu mesta. Pojasnila na resne kupce daje brezplačno uprava „Realitäten-Markt“ v Gradcu, Hamerlinggasse 6. (2981) 975

Izjava.

Mi podpisani Ivan Blumer, kaplan Josip Purkhart, nadučitelj in Ant. Cander, občinski tajnik in organ., vsi v Zibiki, okraj šmarnski, preključemo in obžalujemo vse namram g. Juriju Pevec, posestniku ter Henrikju in Mariji Blazinšek, učiteljema v Zibiki v zasebnih obtožbah in vlogah na okr. šolski svet Smarje v Celju storjene obdolžitve odnosno žalitve kot nerisane. J. Blumer, J. Purkhart, Ant. Cander. 976

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel

trgovino

gosp. Emilie Zorko, pri Knezu (Bobehu) ter kupujem vse deželne pridelke, v zalogi imam vedno vsakovrstne poljedelske stroje. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Opalin. Laški trg, 15. julija 1913. 981

Zidana hišica pri Mariboru z zelenjadnim in rodilnim sadnim vrtom, 2 svinjskima hlevoma in z lepim stanovanjem se za 2300 K proda. G. Pukl, gostilničar, Razvanje pri Mariboru. 982

Lepo malo posestvo se proda. Meri šest oralov zemlje v enem kosu, z lepim, novim, zidanim gospodarskim poslopjem pri cerkvi in šoli. Več se izve pri Antonu Lozinšek pri Sv. Marjeti na Drav. polju, p. Račje. 979

Po ceni se radi smrti proda lepa družinska hiša, pripravna posebno za penzioniste. Velik zelenjadni vrt, pripraven tudi za stavbene prostore ob državni cesti blizu Drave. Več pove Keberl Marija, Maribor, Koroška cesta 114. 941

Krojaški pomočnik išče stalno delo pri krojaškem mojstru. Naslov se prosi pod D. D. Sv. Barbara pri Mariboru, pošto ležeče. 951

Pri sv. Danilu v Razboru pri Slovenjgradu se sprejme **cerkovnik in organist**. Plača: gotovina, zbirca, zaslužnina pri g. župniku 400 K in prosto stanovanje. Prošnje naj se pošljejo po župnijskem uradu na tukajšnji župnijski urad ali pa se osebno prinesejo. Cerkv. predstojništvo. 958

Dobrodoča trgovina blizu farne cerkve večje župnije, se da s trgovinsko opravilo za manufakturno in špecerijsko blago takoj v najem. Več se izve pri načelnstvu hranilnice in posojilnice v Št. Ilju pod Turjakom, pošta Mislinja, Štajersko. 954

Papirnat t. plič kot nadomestilo železnih topičev, dovoljuje vsakomur streljanje ob raznovrstnih slavnostih. Počijo močnejše nego železni ter so neodvisni od vsacega vremena in so popolnoma varni. Komad stane samo 40 vin.; najmanjše naročilo 25 kom. Ceniki zastoj. Naročila sprejema Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodajalci znaten popust.

Pozor

gostilničarji in mesarji! Radi družinskih razmer se proda prostovoljno krasno opremljena dobro idoča gostilna in mesarija zraven cerkve in blizu znanega, slovečega kopališča na Spod. Štajerskem. Slovenci, ne zamudite lepe priliko! Naslov pri upravištvo tega lista pod 961. (Znamka za odgovor).

Hiša se po ceni proda. Tri stanovanja, vrt, studenec, štalce, velika klet na Pobrežju pri Mariboru. Vpraša se Damgasse 18. 964

Zanesljiv vničar z dobrimi sprječevali in s dobrimi delavskimi moči se k Martinovemu sprejme. Julij Glaser, Melinghof, Maribor. 966

Franc Petan,

trgevec mešanega blaga v Sromljah pri Brezicah išče zvestega in treznega trgovskega pomočnika mešane stroke. Prednost imajo taki, ki so na deželi izučeni. Nastop 25. avgusta. 971

Za 4 orale velik vinograd, novi nasad na Ročici, župnija Sv. Jakob v Slov. gor., se išče

priden vničar

ki dobro razume vinogradniško delo, 4—5 delavskimi moči in posejude 2—3 glav živine se proti dobremu plačilu sprejme. Poudniki se naj obrnejo na lastnika Antona Prisching, trgevec v Cmurku. 989

Lepo posestvo

v mariborski okolici, blizu kolodvora in cerkve se radi starosti posestnika proda. Posestvo obsega blizu 30 oralov, so lepi rodovitni travniki, njive in gozd, vse na ravnam, poslopja novozidana in obširna, lep sadonosnik krog hiše. Vpraša se pri Štefanu Fridl v Rogozi pri Hočah. Proda se vse: živina, vozovi, sploh vse, kar se na kmetiji rabi. 959

Dve osebi z dobro plačo se sprejmeta za offerja na Čvajniku št. 125, Tobisova vničarija pri Mariboru. 958

Loterijske številke.

Trst	30. julija 1913	78	79	65	7	38
Dunaj	2. avgusta	76	32	57	47	22

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravištvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Organist in cerkovnik želim službe. Naslov v upravištvo. 951

Lepo posestvo se proda takoj; v vasi pri cerkvi in šoli, obstoječe iz zidane hiše z velikimi prostori, veliki hlevi za živino in svinje, travniki in njive vse v ravnini se redi do 5 govedi in do 10 svinj. Kupci se naj oglašijo pri Janezu Švagan, posestniku v Studenicah pri Poljčanah. Ravno tam v vasi se tudi manjše posestvo proda. Poslopja zidana. Redi se lahko 1 krava. 927

Iščem dobro idočo pekerijo v najem ali za kupit. Naslov pod „Sreča“ pošto ležeče, Maribor.

Na prodaj je lepo posestvo s približno 4 orali zemlje: 3 njive, travnik, gozd, vinograd, hiša in gospodarsko poslopje, za 6 tisoč kron. Četrte ure od cerkve: Proda: Marija Hržič, Senožki vrh št. 41, Velika Nedelja. 933

Lepo veleposestvo

v župniji Hoče, meri blizu 100 oralov najlepše rodovitne zemlje, se radi družinskih razmer skupno ali na več delov (na posestvu je več hiš) po ceni proda. Kupec dobi vse mnogoštevilno živino, stroje kakor vse izbornore urejene premičnine. Na posestvu je krog 40 oralov lepega polnega gozda in krasen travnik. Ker je posestvo zelo dobičkanosno, bi bilo zelo priporočati, da bi to posestvo, ki leži v neposredni bližini Maribora, zanimalo slovenske kupce, kateri imajo prednost. Kupci se naj obrnejo na upravištvo Sl. Gosp. pod naslovom „Slovensko veleposestvo“ št. 867.

Jabolničadobradomača se nadomesti v sedanji veliki stiski najboljši z popolnoma naravnim sredstvom „Muskatin“.

Muskatin

je zlahtni naravni preparat za napravo dobre domače pijače.

Iz **Muskatina** nareta pijača daje moč poživiti in krepča živce.

Muskatin

se vsak dan po pošti in vlaku po povzetju pošilja.

Iz **Muskatina** narejena pijača stane liter 4—5 vinarjev. 937

Muskatin

se dobi samo v glavni zalogi Iv. Andraschitz, Maribor, Koroška ulica.

HENRIK MATIČ

--- CELJE ---

Kolodvorska ul. 7

priporoča svojo obilno in vedno svežo zalogo

špecerijskega blaga posebno kave

od najcenejše do najfinejše vrste, vedno sveže žgano, ter po nižjih cenah od svetovnoznane tvrke kave in čaja

JULIJ MEINL
DUNAJ. 851

Dobrodoča trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki in gostilna za okrajno cesto z njivo, travnikom, zelenjadnim, sadnim in senčnim vrtom, edina sredi velike vasi, dve minuti od kolodvora in 10 minut od velikega prometovnika oddaljena se pod ugodnimi pogoji proda. Gotovine je treba 8 do 10 tisoč kron. Naslov pri upravištvo.

Učenca sprejme takoj Anton Kolarič, kovač in podkovski mojster Zabajek pri Ptuj. 924

Sprejme se priden **mesarski učenec** od 15—18 let star, iz dobre hiše, z dobrim šolskim spričevalom pri dobri postrežbi, ter z majhno mesečno plačo, katera se poveša po pridnosti, pri Tomažu Ahatz, mesarju, Velikovec, Koroško. 895

Mlin! na tri tečaje s stanovanjem se takoj odda v najem, več pove g. B. Režabek, Konjice. 917

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča najboljšo ocelno, kose in srpe, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni zidarski mojster Maribor, Tegetthoffpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasi se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Veče in poljudno spisana knjiga „**Konserviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo**“ je ravnokar izšla v tretji, povečani izdaji. Cena 1 K, s poštino 10 v. več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež. vinarški inštruktor v Ptuj. 894

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „**Ria-azilice**“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kčze v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodičje z garancijskim pismom eno krono. 224

„**Kemeny, Kasau**“

I. priden predal 12/76 (Ogrsko)“.

Veče zastopnike, ki bi obiskovali zasebne odjemalce, išče proti visoki proviziji tovarna za sukno. Nemško pisane ponudbe naj se pošiljajo na sledeči naslov: Postfach Nr. 11, Mnichovo (München-grätz) Česko. 799

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

Samosten v Studenicah pri Poljčanah sprejme takoj treznega, zvestega kočijača ali hlapca za konje. 940

Izprašan mašinist obenem kurjač išče službe. Razume vsa popravila elektrike in motorje. Cenjene ponudbe pod „mašinist“ na upravištvo tega lista. 939

Sprejme se vničar s 1. nov. Redi si lahko svojo živino. Prednost ima, kateri zna ravnati z žago ob vodi. Blaž Urbas, Slemen, Selnica ob Dravi. 947

Krasno posestvo, 14 oralov travnikov, njive, sadonosnik, 3 stavbeni prostori, je na prodaj v Rušah pri Mariboru. Naslov pove upravištvo. 949

Priden učenec se sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom in semeni M. Berdajs, Maribor. 942

Razpošiljalna in zaloga

vsakovrstnih, zajamčeno pristnih

dalmatinskih vin

J. Matković :: Celje

Glavni trg.

Najnižje cene.

Zahtevajte cenike.

Postrežba poštena!

Potrudite se obiskati domačega in narodnega trgovca **Fr. Lenarta v Ptuj**

ki priporoča cenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novodošlega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi razno platno za životno in posteljno perilo.

Nadalje priporoča

za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevidno, nove kose in odeje, nove štrikane robce in srajce, tepihe, dežnike, kravate, manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča

Franc Lenart.

983

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Postrežba poštena!

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

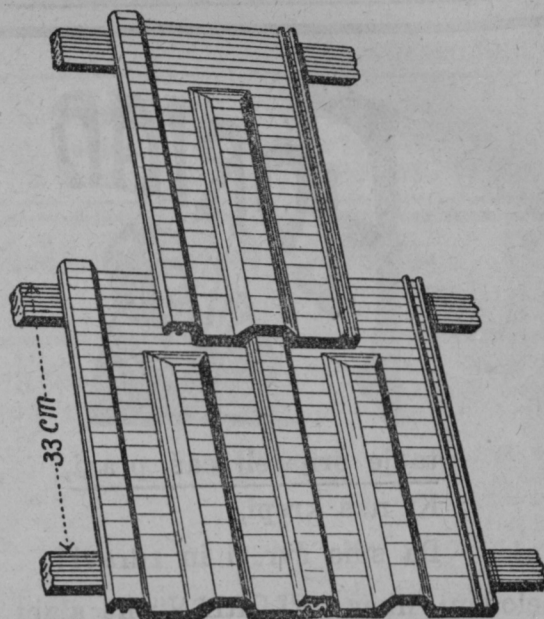
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Hamburg-Amerika Linie

Generalna agentura za Štajersko
Murplatz 3 **Gradec** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradec-New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.
Izvrstna hrana, oskrba in postrežba.
Tedensko 3-4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniki:

»Pensylvania« 23. avgusta, »Patricia« 30. avgusta, »Viktoria Luise« 31. avgusta, »Amerika« 4. septembra, »Imperator« 10. sep., »Pretoria« 13. septembra, »Kais. Aug. Viktoria« 18. sept., »President Grant« 20. septembra.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Drišavna odlika in častni diplom k zlati kolajni
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcente. Povzročajo voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2'60 in po 1 liter 4 K 4'80.

Mnoga priznalna pisma pričajo o izborni kakovosti

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Izvirne steklenice po K 1'50 se dobijo v lekarni »pri angelju varihu«, M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

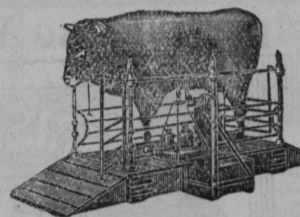
J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehtnic za trgovino in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14
priporoča svoje tehtnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehtnic in utež.

Svinjerejec, ki se boji, da bi mu preišči radi vročine zboleli in končno poginili, naj si preskrbi priznano dobro odvrtačevalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prašičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

»pri angelju varihu« M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33. 766

Hitra pomoč je gotova pomoč,

zato naj noben posestnik konjev ne pozabi kupiti gotovo učinkujoči **konjski kolik-balsam.**

Cena steklenici 40 vin., 10 steklenic K 3'60.
Ravnatom se dobi olje proti muham in komarjem, ki nadlegujejo konje in govejo živino. Steklenica 50 vin. Dnevno razpošiljanje po pošti.

Lekarna »pri angelju varihu« M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa narato pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Ofroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupaj pri Slovencu. 61

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!

Nova slovenska manufakturna trgovina v Ptuj!

Cenjenemu občinstvu dajem uljudno na znanje, da sem odprl 2. avg. t. l. novo manufakturno trgovino v Ptuj tih pošte. Nudil bodem cenj. odjemalcem samo novo blago, kakor veliko izbiro **modernih štofov** za moške in ženske obleke, **hlačevine, satene, druke, ripse**, vsakovrstnega pisanega in belega platna za perilo. Nadalje naznamim tudi cenj. odjemalcem, da dobim za jesen in zimo samo **nove ločne** za moške, ter **»damentuhe«** za ženske obleke, **porhate** vsake vrste, **štrikane robce, srajce** itd. Dobilo se bode pri meni tudi **gotovo perilo** in sicer razne **moške srajce, spodnje hlače, cvratnike, manšete, kravate**, kakor tudi **fine klotaste in drukane odeje, konjske koče, dežnike** in sploh vse, kar spada v manufakturno trgovino. — **Postrežba bo točna in solidna.** Za obilen obisk se priporoča narodni trgovec

Alojz Brenčič.

952

Stek. Hukacan sv. Rude v Mariboru.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.
Kapljice za svinje proti rdečici je izvrstno zdravilo: Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:

Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

- 14 karatni zlati prstani 4-
- 14 karatne zlate ure za gospode 40-
- Srebrne ure K 6'50
- Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi 9'50
- Pristne tula ure dvojno pokrovo 13-
- Ploščnate ure iz kovine 6-
- Srebrni pancir-verižice 2-
- 14 karatne zlate verižice 20-
- Amerikanske zlate double-ure 10-
- Goldin Roskopf ure 4-
- Prave železničarske Roskopf-patent.
- Prava nikeln. točno na min. idoče K 5-
- 14 karatne zlate ženske ure 19-
- Viseče stenske ure na nihala 10'80
- Kuhinjske ure 2'40
- Budilke 3-
- Budilke z dvojnimi zvoncem 8'50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Darujte za Slov. Stražo!

Samo 5 dni voziijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

Nagrobni spomeniki!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča svojo bogato zalogo kamnoseškega dela, kot nagrobni spomenikov v najlepši izpeljavi iz marmorja, granita itd

Franc Koban,

kamnosek, Račje (Kranichsfeld) Štajersko. 883